

Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД

Комбиниран финансов отчет

за годините, завършващи на 31 декември 2018, 2017 и 2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР.....	1
КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД.....	5
КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	6
КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ.....	8
КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	9
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ ОТЧЕТ	11
1. Обща информация.....	11
2. Обхват и цел на комбинирания финансов отчет	11
3. База за изготвяне	12
4. Обобщение на съществените счетоводни политики	13
5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения.....	29
6. Промени в счетоводните политики и оповестявания	33
7. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано.....	37
8. Приходи от договори с клиенти.....	41
9. Общи и административни разходи	42
10. Разходи за продажби и маркетинг.....	43
11. Разходи по икономически елементи	43
12. Други приходи от / (разходи за) дейността	43
13. Финансови приходи и финансови разходи	44
14. Разходи за възнаграждения на наети лица.....	44
15. Данък върху доходите.....	45
16. Активи, класифицирани като държани за продажба.....	46
17. Разходи за бъдещи периоди	46
18. Имоти, машини и съоръжения	47
19. Инвестиционни имоти.....	48
20. Нематериални активи	49
21. Материални запаси.....	50
22. Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти	50
23. Предоставени заеми	51
24. Парични средства и парични еквиваленти.....	52
25. Безвъзмездни средства предоставени от държавата.....	52
26. Лихвоносни заеми и привлечени средства.....	53
27. Лизинги	53
28. Търговски и други задължения	54
29. Пасиви по договори с клиенти	54
30. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране.....	55
31. Оповестяване на свързани лица	55
32. Разпределени дивиденти	58
33. Оценяване на справедливи стойности.....	58
34. Ангажименти и условни задължения	59
35. Цели и политика за управление на финансия рисков и капитала	59
36. Събития след датата на комбинирания финансов отчет.....	64

Доклад на независимия одитор

До едноличния акционер

На „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ ЕАД

Мнение

Ние извършихме одит на приложения комбиниран финансов отчет на „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ ЕАД, обединяващ финансата информация на дружествата, работещи по направление „Бизнес услуги“ („Групата“), включващ комбиниран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2018 година, комбиниран отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход, комбиниран отчет за промените в собствения капитал и комбиниран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни бележки към комбинирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният комбиниран финансов отчет дава вярна и честна представа за комбинираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2018 година и за нейните комбинирани финансови резултати от дейността и комбинираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на комбинирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на комбинирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Член на Ърнст и Янг Глобал

Ърнст и Янг Одит ООД
седалище и адрес на управление в гр. София
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
ЕИК: 130972874, ДДС №: BG130972874
BGN IBAN: BG48 UNCR 7000 1520 6686 91
SWIFT/BIC: UNCRBCSF в Уникредит Булбанк АД

Параграф за обръщане на внимание

Обръщаме внимание на бележки 2 и 3 към комбинирания финансов отчет, в които са оповестени целта на комбинирания финансов отчет и базата за изготвянето му, включително прилаганите методи и преценки, направени при установяване на активите, пасивите, приходите и разходите на Групата. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Други въпроси

Сравнителната информация, включена в приложения комбиниран финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2018 година не е одитирана.

Отговорности на ръководството за комбинирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този комбиниран финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на комбинираните финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на комбинирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови нейната дейност, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на комбинирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали комбинираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този комбиниран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в комбинирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в комбинирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на комбинирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали комбинираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно комбинирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Building a better
working world

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:

Николай Гърнев
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

30 август 2019 година

гр. София, България

**КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ
ЗАГУБАТА И ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември**

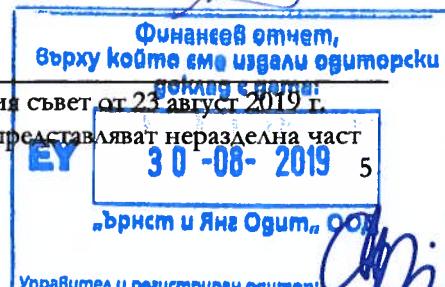
Бележка	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Приходи			
Себестойност на продажбите	8	116,367	105,987
Брутна печалба	11	(97,806)	(91,852)
		18,561	14,135
Други приходи от дейността	12	323	112
Общи и административни разходи	9, 11	(4,541)	(3,833)
Разходи за продажби и маркетинг	10, 11	(4,962)	(4,555)
Други разходи за дейността	12	(161)	(131)
Нетна обезценка на вземания и активи по договори с клиенти	22	8	(59)
Печалба от дейността		9,228	5,669
			6,227
Финансови приходи	13	1	7
Финансови разходи	13	(461)	(335)
Загуба от обезценка на предоставени заеми		-	-
Печалба / (загуба) преди данъци		8,768	5,341
Разход за данък върху доходите	15	(1,104)	(665)
Печалба / (загуба) за годината		7,664	4,676
			5,247
Друг всеобхватен доход			
Курсови разлики от превалутиране на чуждестранни операции	8	102	(59)
Общ всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		7,672	4,778
			5,188
Общ всеобхватен доход, относящ се към:			
Собствениците на предприятието-майка	7,672	4,778	5,188
Неконтролиращо участие		-	-
	7,672	4,778	5,188
Нормализирана EBITDA			
Печалба от дейността		8,768	5,341
Разходи за / (Приходи от) лихви (нето)		181	91
Амортизация на материални и нематериални активи		919	1546
EBITDA (печалба преди лихви, данъци и амортизация)		9,868	6,978
			7,117
Нетна обезценка на вземания и активи по договори с клиенти		(8)	59
Нормализирана EBITDA		9,860	7,037
			7,117

Иван Красимиров Житиянов
Изпълнителен директор

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет от 23 август 2019 г.
Приложението пояснителни бележки от страница 11 до страница 64 представляват неразделна част
от финансова отчетност.

София
Reg. № 108
БЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Росица Георгиева Антонова
Съставител

Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД
**КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА
 ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ**
 към 31 декември

	Бележка	2018	2017	2016	
		ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	
АКТИВИ					
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	18	2,132	1,654	751	
Инвестиционни имоти	19	342	332	332	
Нематериални активи	20	802	461	1,310	
Разходи за бъдещи периоди	17	2,704	2,044	2,489	
Други нетекущи активи		1	2	2	
Отсрочени данъчни активи	15	637	526	265	
		<u>6,618</u>	<u>5,019</u>	<u>5,149</u>	
Текущи активи					
Материални запаси	21	3,865	4,063	1,875	
Търговски и други вземания	22	26,384	26,055	24,384	
Активи по договори с клиенти	8, 22	3,746	-	-	
Предоставени заеми	23	6,426	-	-	
Разходи за бъдещи периоди	17	4,173	5,433	5,657	
Парични средства и парични еквиваленти	24	3,313	7,408	1,256	
Авансов данък на печалба		-	108	276	
Активи, класифицирани като държани за продажба	16	933	405	405	
		<u>48,840</u>	<u>43,472</u>	<u>33,853</u>	
ОБЩО АКТИВИ		<u>55,458</u>	<u>48,491</u>	<u>39,002</u>	

Продължение на страница 7

Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД
**КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА
 ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ**
 към 31 декември

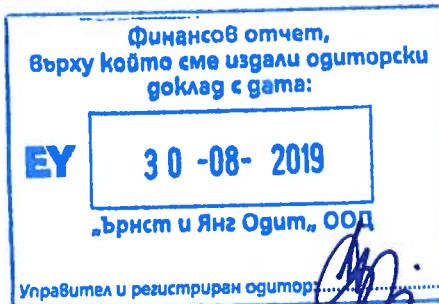
Продължение от страница 6

СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Собствен капитал			
Резерв от превалутиране	9,034	6,236	3,907
Общо собствен капитал	<u>(565)</u>	<u>(573)</u>	<u>(675)</u>
	<u>8,469</u>	<u>5,663</u>	<u>3,232</u>
Нетекущи пасиви			
Задължение по финансов лизинг	27	890	766
Доходи на наети лица	30	8	5
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	25	42	-
Отсрочени приходи	-	-	2,055
Пасиви по договори с клиенти	8, 29	2,584	1,975
	<u>3,524</u>	<u>2,826</u>	<u>2,006</u>
Текущи пасиви			
Лихвоносни заеми и привлечени средства	26	5,312	1,845
Задължение по финансов лизинг	27	538	277
Деривативи	-	-	7
Търговски и други задължения	28	27,038	32,934
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	25	130	1
Отсрочени приходи	-	4,918	4,481
Пасиви по договори с клиенти	8, 29	10,000	-
Задължения за данък печалба	447	27	127
	<u>43,465</u>	<u>40,002</u>	<u>33,764</u>
Общо пасиви	<u>46,989</u>	<u>42,828</u>	<u>35,770</u>
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	<u>55,458</u>	<u>48,491</u>	<u>39,002</u>

Иван Красимиров Житиянов
 Изпълнителен директор

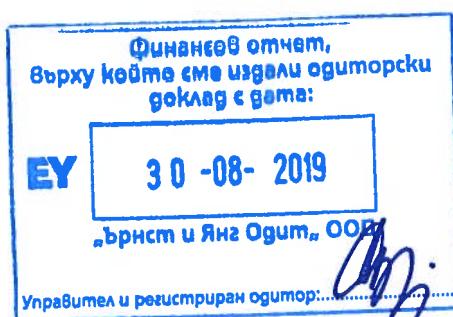
Росица Георгиева Антонова
 Съставител

**КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА
ПРОМЕННИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
към 31 декември**

Бележка	Собствен капитал хил. лв	Резерв от превалутиране хил. лв	Общо собствен капитал
			хил. лв
Сaldo на 1 януари 2016 г.	272	(616)	(344)
Текуща печалба	5,247	-	5,247
Друг всеобхватен доход	-	(59)	(59)
Общ всеобхватен доход	5,247	(59)	5,188
Разпределени дивиденти	32	(1,702)	(1,702)
Увеличение на капитал	90	-	90
Сaldo на 31 декември 2016 г.	3,907	(675)	3,232
Сaldo на 1 януари 2017 г.	3,907	(675)	3,232
Текуща печалба	4,676	-	4,676
Друг всеобхватен доход	-	102	102
Общ всеобхватен доход	4,676	102	4,778
Разпределени дивиденти	32	(2,347)	(2,347)
Сaldo на 31 декември 2017 г.	6,236	(573)	5,663
Сaldo на 1 януари 2018 г.	6,236	(573)	5,663
Текуща печалба	7,664	-	7,664
Друг всеобхватен доход	-	8	8
Общ всеобхватен доход	7,664	8	7,672
Разпределени дивиденти	32	(4,866)	(4,866)
Сaldo на 31 декември 2018 г.	9,034	(565)	8,469

Иван Красимиров Житиянов
Изпълнителен директор

Росица Георгиева Антонова
Съставител

КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември

	Бележка	2018	2017	2016
		ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Оперативна дейност				
Печалба/(загуба) преди данък върху доходите		8,768	5,341	6,004
Корекции за равнение на печалбата преди данъци с нетните парични потоци				
Непарични корекции				
Нетни финансови разходи / (приходи)		373	266	282
Приходи от дивиденди		-	-	(28)
Изменение на задълженията за планове с дефинирани доходи и правителствените помощи	25, 30	(198)	16	(20)
Обезценката на търговски вземания и активи по договори с		(8)	59	-
Отписани търговски и други задължения		(5)	-	-
Обезценка на материални запаси	21	-	-	57
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	19	(10)	-	(51)
(Печалба) от продажба на имоти, машини и съоръжения	12	(48)	(26)	(7)
Амортизация	18, 20	919	1,546	938
Корекции в оборотния капитал				
Намаление / (Увеличение) на материалните запаси		93	(2,188)	342
Намаление / (Увеличение) на търговските и други вземания, активи по договори с клиенти		(3,466)	(1,061)	9,023
(Намаление) / Увеличение на търговските и други задължения, гасими по договори с клиенти		(803)	8,364	(12,349)
Платени банкови такси		(192)	(175)	(107)
Платени данъци върху доходите		(503)	(619)	(712)
Нетни парични потоци от/(за) оперативна дейност		4,920	11,523	3,372

Продължение на страница 10

**КОМБИНИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември**

Продължение от страница 9

Бележка	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	18	(223)	(158)
Придобиване на нематериални активи	20	(688)	(178)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи		98	189
Безвъзмездни средства предоставени от държавата	25	372	-
Предоставени заеми	23	(6,429)	-
Получени дивиденди		-	28
Нетни парични потоци (за)/от инвестиционна дейност	(6,870)	(147)	(2,033)
Финансова дейност			
Постъпления от получени заеми	26	23,566	2,695
Погасяване на получени заеми	26	(20,749)	(5,019)
Изплащане на задължения по финансов лизинг		(387)	(420)
Платени дивиденди	32	(4,348)	(2,347)
Платени лихви по заеми и финансов лизинг		(234)	(89)
Нетни парични потоци, използвани във финансова дейност	(2,152)	(5,180)	(3,549)
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти			
Нетни валутно-курсови разлики		7	(44)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		7,408	1,256
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	24	3,313	7,408
			1,256

Иван Красимиров Житиянов
Изпълнителен директор

Росица Георгиева Антонова
Съставител

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2018 г.**

1. Обща информация

Телелинк Група, съставена от Телелинк България ЕАД (компания-майка) и оперативни дъщерни дружества в Източна и Западна Европа, е специализирана в обединяването на вътрешно разработени и външно доставяни информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и системи за индустриална автоматизация в иновативни решения и продукти и изграждането на интелигентни, ефективни и сигурни физически и технологични инфраструктури чрез професионални услуги с добавена стойност в телекомуникационни компании, публични организации и корпоративни клиенти в зоните на установено териториално присъствие и на глобална основа.

Операциите на Телелинк Група са обособени в следните три сегмента въз основа на технологичния и бизнес обхват, вид и същност на включените дейности, продукти и услуги:

- Бизнес услуги, обединяваща системната интеграция на ИКТ;
- Инфраструктурни услуги, обединяващи изграждането на физически мрежови инфраструктури, и интеграцията на технологии за сигурност и автоматизация;
- Продуктово развитие, обединяващо изследователска и развойна дейност, производство и маркетинг на собствени хардуерни, софтуерни и интегрирани системи в областта на интелигентното управление на градски процеси, криптографската сигурност, интернет на нещата и др.

В настоящата организационна структура Телелинк Холдингс Б.В. е единоличен собственик на Телелинк България ЕАД. На 19 юни 2019 г., управляващият директор на Телелинк Холдингс Б.В. обяви публично плановете за отделяне на обособена дейност по управлението на инвестициите в дъщерните дружества, работещи по направление Бизнес услуги, под нова независима компания – Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД, чийто акции да бъдат регистрирани за търговия на Българска фондова борса. Отделянето на обособената дейност от Телелинк България ЕАД е извършено през август 2019 г. по реда на чл.262в от Търговския закон. В стратегически план, преобразуването на Телелинк България ЕАД е продължение на стартираната през 2017 г. реорганизация на Телелинк Група, имаща за цел формирането на самостоятелни организационни структури, отговарящи в оптимална степен на спецификата и потребностите на различните направления на дейността.

Очаква се регистрирането на акциите на Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД за търговия на Българска фондова борса да приключи до края на 2019 г. и не се очаква да бъде съпътствано с издаването на нови акции.

2. Обхват и цел на комбинирания финансов отчет

Комбинираният финансов отчет обединява финансова информация за дейността Бизнес услуги на следните съществуващи през обхванатия период дружества – Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД (България), Комутел ДОО (Сърбия), Телелинк ДОО (Черна Гора), Телелинк ДОО (Босна и Херцеговина) и Телелинк ДОО (Словения), чийто акции, съответно дялове, са предмет на посоченото в т. 1 отделяне и които следователно се разглеждат като формирали обединение, представително за Телелинк Бизнес Сървисис Груп (Групата), през този период.

Целта на комбинирания финансов отчет е да предостави историческа финансова информация за Групата за последните три години, която следва да бъде включена в проспекта, публикуван при допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, съгласно Регламент (ЕС) 2019/980 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2019 г. В този случай, това се отнася до информация за финансовите години от 1 януари 2018 до 31 декември 2018 г., от 1 януари 2017 до 31 декември 2017 г. и от 1 януари 2016 до 31 декември 2016 г.

**ПОЯСНИТЕЛИНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

2. Обхват и цел на комбинирания финансов отчет (продължение)

Базирайки се на относимите определения на Регламент (ЕО) № 211/2007, Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД има „комплексна финансова история”, тъй като е новоучредено холдингово дружество, възникнало вследствие на отделяне от съществуващо предприятие, обхващащо дружества, намиращи се под общ контрол, които юридически не са образували група от 1 януари 2016 до 31 декември 2018 г.

Правната реорганизация, включваща отделянето на инвестициите в дружествата в Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД, настъпва през 2019 г. Поради това Групата изготвя комбинирани финансови отчети за финансовите години от 1 януари до 31 декември 2018 г., от 1 януари до 31 декември 2017 г. и от 1 януари до 31 декември 2016.

3. База за изготвяне

Съответствие с МСФО

Отчитайки спецификите, присъщи на изготвянето на комбинирани финансови отчети, описани по-долу, настоящият комбиниран финансов отчет е изгoten в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС“). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби. МСФО не дават насоки за изготвянето на комбинирани финансови отчети, които следователно са предмет на дадените правила в МСС 8.12. Тази точка изисква разглеждане на последните решения на други органи, определящи стандартите, друга счетоводна литература и приетите секторни практики.

Следвайки МСС 8.12, при изготвяне на комбинирания финансов отчет на Групата, е приложен „методът на стойностите на предшественика“ в съответствие с правилата за отчитане на бизнес комбинацията под общ контрол. Това означава, че финансата информация в комбинирания финансов отчет е извлечена от консолидирания финансов отчет на Телелинк България ЕАД и отразява приходите и разходите, активите и пасивите, присъщи на дейността Бизнес услуги, които исторически са включени през трите години в този отчет.

Като цяло, при изготвянето на комбинирания финансов отчет, Групата прилага същата счетоводна политика и принципи, каквито са били прилагани при изготвянето на консолидирания отчет на Телелинк Група. Транзакциите между Групата и дружествата, останали под Телелинк Група, се признават в съответствие с МСФО и са класифицирани като сделки между свързани лица.

Всички вътрешно-группови салда в рамките на комбинираната група, приходи, разходи и нереализирани печалби и загуби от сделки между дружествата в Групата са елиминирани в комбинирания финансов отчет.

Поради изготвянето на комбиниран финансов отчет, представянето на собствения капитал на Групата се различава от представянето на собствения капитал, както е предписано от МСС 1. „Собствен капитал“ на Групата включва основния капитал, капиталови резерви и неразпределена печалба на съответните дружества. Следователно, представянето на печалбата на акция в съответствие с МСС 33 „Доходи на акция“ не е приложимо.

Счетоводно третиране на смесено дружество в рамките на комбинираната група

До септември 2017 г., икономическата дейност на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД (преименувано от Телелинк ЕАД) е обхващала операции както по направление Бизнес услуги, така и по направление Инфраструктурни услуги (смесено дружество).

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

3. База за изготвяне (продължение)

Счетоводно третиране на смесено дружество в рамките на комбинираната група (продължение)

През ноември 2017 г., Телелинк България ЕАД в качеството си на единоличен собственик на капитала на Телелинк ЕАД е взело решение за преобразуване по чл. 262 от Търговския Закон на Телелинк ЕАД, в резултат на което дейностите по направление Инфраструктурни услуги, както и свързаните с него персонал, активи и пасиви, са отделени от преобразуващото се дружество Телелинк ЕАД и са прехвърлени към приемаштото дружество Телелинк Инфра Сървисис ЕАД с ефективна счетоводна дата 01.09.2017 г. След реорганизацията на Телелинк ЕАД, дружеството е преименувано на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД и продължава да упражнява дейността по направление Бизнес услуги.

Съответно, активите, пасивите, приходите и разходите на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД са включени в комбинираната група дотолкова, доколкото са икономически пристъпи и необходими за осъществяване на дейността Бизнес услуги. В това число, общи административни разходи, разходи за продажби и маркетинг, както и активи и пасиви, които не могат да бъдат разделени специфично между направленията на дейността, са включени до размера, определен на база съотношение на приходите на двете направления. Данъчните позиции в комбинирания отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход са изчислени в съответствие с получените резултати за дейността Бизнес услуги след разпределението на горните позиции.

Други

Комбинираният финансовият отчет е изгoten на базата на конвенцията за историческа стойност, с изключение на инвестиционните имоти, деривативните финансово инструменти, представени по справедлива стойност и задължението за планове с дефинирани доходи при пенсиониране, представено по настоящата стойност на задължението.

Комбинираният финансов отчет е представен в български лева (BGN), която е функционалната валута на дружествата в Групата. Всички стойности са закръглени до хиляда лева (BGN '000), освен когато е посочено друго.

Комбинираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния Съвет на Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД от 23 август 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики

Превръщане в чуждестранна валута

Комбинираният финансов отчет е изгoten в български лева, която е функционална и отчетна валута на Групата. Операциите в чуждестранна валута се отчитат първоначално във функционалната валута по обменния курс в деня на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, се превръщат във функционалната валута по обменния курс, действащ към отчетната дата. Всички курсови разлики се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Бизнес комбинации

Групата отчита бизнес комбинациите, използвайки метода на покупката при прехвърляне на контрола към Групата. Прехвърленото възнаграждение при придобиването по принцип се оценява по справедлива стойност, както и придобитите разграничими нетни активи. Възникваща репутация се тества за обезценка годишно. Печалба от изгодна покупка се признава веднага в печалбата или загубата. Разходи по сделката се отчитат като разходи при възникване, освен тези, свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа. Дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност към датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалбата или загубата.

Съвместни дейности

Участието в съвместни договорености се определя в рамките на договорни отношения, които дават на страните съвместен контрол на споразумението. Едно съвместно споразумение е или съвместна операция или съвместно предприятие. Групата определя неговото участие в договорености като съвместни дейности, оценявайки своите права и задължения, като взима предвид структурата и правната форма на споразумението и условията, договорени в договорното споразумение. По отношение на своите участия в съвместна дейност, Групата признава активи, пасиви, приходи от продажба на продукция от съвместната работа, разходи, включително извършени съвместно и отчетени в активите, пасивите, приходите и разходите, свързани с участието им в съвместната експлоатация в съответствие с МСФО, приложими към конкретните активи, пасиви, приходи и разходи.

Активи държани за продажба

Групата класифицира даден нетекущ актив (или група за изваждане от употреба) като държан за продажба, ако неговата балансова стойност ще бъде възстановена главно чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба. Това условие се счита за изпълнено само тогава, когато активът е на разположение за незабавна продажба в неговото настоящо състояние и продажбата му е много вероятна. За да бъде продажбата много вероятна, Ръководство трябва да се е ангажирало с план за продажба на актива (или групата за изваждане от употреба) и трябва да е започната активна програма за намиране на купувач и осъществяване на плана. В допълнение, продажбата трябва да се очаква да бъде реализирана в рамките на една година от датата на класификацията, освен ако забавянето е породено от събития или обстоятелства извън контрола на Групата и ако са налице достатъчно доказателства, че Ръководството остава обвързано с плана си за продажба на актива.

Активите, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба.

След като веднъж са класифицирани като държани за продажба, нематериалните активи и имотите, машините, съоръженията и оборудването не се амортизират.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Имоти, машини и съоръжения

Имоти, машини и съоръжения се отчитат по цена на придобиване, нетно от натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такава. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията, когато тези разходи бъдат извършени, и при условие, че отговарят на критериите за признаване. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в отчета за печалбата или загубата в периода, в който са извършени.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, както следва:

<u>Вид актив</u>	<u>Полезен живот в години</u>
Компютри	2 години
Машини и оборудване	3,33 години
Моторни превозни средства	4 години
Хардуер за предоставяне на управлявани услуги	в съответствие със срока на договора за предоставяне на такива услуги - обикновено 4/7 години
Обзавеждане и стопански инвентар	6,67 години
Други	6,67 години

Имот, машина и съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти, държани за получаване на приходи от наеми или за увеличение стойността на капитала, или и за двете. Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите по сделката.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност, която отразява пазарните условия към отчетната дата. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливите стойности на инвестиционните имоти, се признават в печалбата или загубата за отчетния период, в която възникват.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиционни имоти (продължение)

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване. Печалбите или загубите, произтичащи от изваждането от употреба или освобождаването от инвестиционен имот, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на изваждането от употреба или освобождаването.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят само когато има промяна в използването. За прехвърляне от инвестиционен имот, отчитан по справедлива стойност, в ползван от собственика имот или материален запас, приетата стойност на имота за последващото осчетоводяване съгласно МСС 16 или МСС 2 е справедливата стойност на датата на промяната в използването. Ако ползван от собственика имот става инвестиционен имот, който ще бъде отчитан по справедлива стойност, Групата прилага МСС 16 до датата на промяната в използването.

Разходи по заеми

Разходите по заеми, свързани пряко с придобиването или изграждането на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да бъде подгответ за предвидената употреба, се капитализират като част от цената на придобиване на съответните активи. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който са възникнали. Разходите по заеми включват лихви и други разходи, които предприятието поема във връзка с получаването на привлечени средства.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност, когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Групата ще изпълни условията, свързани с тези средства. След това, те се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база за полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства, които компенсират Групата за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

Нематериални активи

Дълготрайните нематериални активи, които са придобити отделно се оценяват първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване включва покупната цена, мита и невъзстановими данъци върху покупки, както и всички преки разходи, необходими за привеждането на актива за използване по предназначение.

След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Последващите разходи за нематериален актив след неговата покупка или неговото завършване се признават като разход, когато са направени, освен ако има вероятност те да спомогнат актива да генерира бъдещи икономически изгоди и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако са изпълнени тези две условия, последващите разходи се добавят към цената на придобиване на нематериалния актив.

Вътрешно създадените нематериални активи, без разходи за развойна дейност, не се капитализират и разходите се отнасят в отчета за печалбата или загубата в периода, в който са извършени.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2018 г.**

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Нематериални активи (продължение)

Развойната дейност е свързана с прилагането на научноизследователски открития или други познания за реализирането на план или дизайн за производство на нови или значително подобрени материали, устройства, продукти, процеси, системи или услуги преди да започне търговското им производство и употреба. За да оцени дали вътрешно създаден нематериален актив отговаря на критериите за признаване, Групата разделя създаването на актив във фаза на научноизследователска дейност и фаза на развойна. Ако не успее да разграничи фазата на научноизследователска дейност от фазата на развойна дейност за даден вътрешен проект за създаване на актив, Групата приема, че разходите по този проект за само за научноизследователска дейност. Нематериален актив възникващ от развойна дейност се признава само ако Групата има контрол и очаква бъдещи икономически изгоди от актива.

Групата признава като актив допълнителните разходи за постигането на договор с клиент, ако очаква да си възстанови тези разходи. Допълнителните разходи за постигането на договор са разходите, които Групата понася за постигането на договор с клиент, които не би понесла, ако договорът не беше факт.

Полезният живот на нематериалните активи е определен като ограничен.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, както следва:

Вид актив	Полезен живот в години
Софтуер	2 години
Софтуер за предоставяне на управявани услуги	в съответствие със срока на договора за предоставяне на такива услуги - обикновено 4/7 години
Активи по договори с клиенти	в рамките на срока на договора
Други	в рамките на срока на договора

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им икономически живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Най-малко, в края на всяка финансова година се извършва преглед на периода на амортизация и прилаганите методи на амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация на нематериалните активи, с ограничен полезен живот, се класифицират според тяхната функция в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, съобразно предназначението на нематериалния актив.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато активът бъде отписан.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Материални запаси

Материалните запаси включват материали, търговски стоки и незавършено производство. Материалните запаси са отчитат по по-ниската от себестойността или нетната реализирана стойност. Цената на придобиване на материалните запаси отразява тяхната покупна стойност, плюс всякакви други разходи, необходими за доставката им до настоящото им местоположение и състояние, и се определя при използването на метода на средно-претеглената стойност. Нетната реализирана стойност за търговски стоки и готова продукция се определя като очакваната продажна цена в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с очакваните разходи за завършване и с очакваните разходи, необходими за извършването на продажбата.

Незавършеното производство включва преките разходи за материали и труд, и частта от общо производствените разходи на база на нормалния оперативен капацитет, но без разходите по заеми.

Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Групата оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изиска ежегоден тест за обезценка на даден актив, Групата определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, на актива или на обекта, генериращ парични потоци, и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генериирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност. При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата, се определя чрез използването на подходящ модел за оценка.

Загубите от обезценка от продължаващи дейности се признават в отчета за всеобхватния доход като се класифицират в разходни категории съобразно предназначението на обезценения актив.

За всички нефинансови активи, към всяка отчетна дата се прави оценка дали съществуват индикации, че загубата от обезценка, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Групата определя възстановимата стойност на този актив или обект, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в предположенията, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. В този случай, балансовата стойност на актива се увеличава до неговата възстановима стойност. Тази увеличена стойност не може да превишава балансовата стойност, такава, каквато би била, след приспадане на амортизацията, в случай, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2018 г.**

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и краткосрочните депозити включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три месеца или по-малко.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти се състоят от парични средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

Финансови активи

Първоначално признаване и оценка

При първоначалното им признаване, финансовите активи се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по амортизирана цена на придобиване, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (ДВД) и като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на финансния актив и бизнес модела на Групата за тяхното управление. С изключение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, Групата първоначално оценява финансния актив по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" (СПГЛ) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който тя управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирада да купи или продаде актива.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби при тяхното отписване (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови активи (продължение)

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условията на договора за финансения актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Групата включват търговски вземания и предоставени заеми към трети страни.

Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (дългови инструменти)

Групата оценява дълговите си инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако са удовлетворени и двете условия, посочени по-долу:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел с цел както неговото притежание с оглед събиране на договорните парични потоци, така и продажбата му; и
- На посочените дати договорните условия на финансения актив пораждат парични потоци, които представляват единствено плащания по главницата и лихвата върху неиздължената сума на главницата.

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка или тяхното възстановяване се признават в печалбата или загубата и се изчисляват по същия начин като тези за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност. Останалите промени в справедливата стойност се признават в друг всеобхватен доход. При отписване, кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг всеобхватен доход, се отнася в печалбата или загубата.

Финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване, Групата може да избере да класифицира неотменимо като капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, когато те оттоварят на изискванията за собствен капитал съгласно МСС 32 Финансови инструменти: представяне и когато не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуален инструмент.

Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се "рециклират" в печалбата или загубата. Дивидентите се признават като други приходи в отчета за доходите, когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато Групата извлече ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансения актив, в който случай печалбите се отчитат в друг всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови активи (продължение)

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изиска да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Деривативите също се класифицират като държани за търговия, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела. Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие.

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се отнасят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за печалбите или загубите и друг всеобхватен доход.

Отписване

Финансов актив се отписва, когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са преквърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за преквърляне; при което или (а) Групата е преквърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Групата нито е преквърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато Групата е преквърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за преквърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато тя нито е преквърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансения актив, нито е преквърлила контрола върху него, тя продължава да признава преквърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай, Групата признава и свързаното задължение. Преквърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху преквърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Групата да изплати.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови активи (продължение)

Обезценка на финансови активи

Групата признава провизия за очаквани кредитни загуби (OK3) за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. OK3 се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Групата очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

OK3 се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, OK3 се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизгълнение, които са възможни през следващите 12 месеца (12-месечни OK3). За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизгълнението (OK3 за целия срок на инструмента).

По отношение на търговските вземания и активите по договори с клиенти, Групата прилага опростен подход за изчисление на OK3. Следователно, тя не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на OK3 за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Групата е създала матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за дължниците и за икономическата среда.

За дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, Групата прилага обезценка на база на нисък кредитен риск. Към всяка отчетна дата, Групата определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка, Групата преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент.

Групата разглежда даден финансов актив като такъв в неизгълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквото и да било кредитни подобрения, държани от нея. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, задължения или като деривативи, определени като хеджингови инструменти в ефективен хедж, както е уместно.

Първоначално, всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и други задължения, заеми и привлечени средства, включително и банкови овърдрафти и деривативни финансови инструменти.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови пасиви (продължение)

Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както е описано по-долу:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търговия, и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Печалбите или загубите по пасиви, държани за търговия, се признават в отчета за печалбите или загубите и друг всеобхватен доход.

Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9.

Групата не е определила никакви финансови пасиви като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Заеми и привлечени средства

След първоначалното им признаване, Групата оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация на база ЕЛП.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквите и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ЕЛП. Амортизацията чрез ЕЛП се включва като финансов разход в отчета за печалбите или загубите и друг всеобхватен доход.

Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства. Допълнителна информация е предоставена в бележка 26 „Лихвоносни заеми и привлечени средства”.

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финанс пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за печалбите или загубите и друг всеобхватен доход.

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато, е налице юридически упражнямо право за компенсиране на признатите суми и Групата има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Групата има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи, и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава, когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, нетно от сумата на възстановените разходи.

Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Гаранции

Провизиите се признават за очаквани гаранционни искове за продукти и услуги, продадени през последната година, на база минал опит за нивото на ремонти и върнати стоки. Предположенията, използвани за изчисляване на провизията за гаранции се базират на нивата на текущите продажби и информация относно върнати стоки, на база двугодишен период на гаранционно обслужване за продаваните продукти.

Когато ефектът от стойността на парите във времето е съществен, провизиите се определят чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци, като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущите пазарни оценки за стойността на парите във времето и, където е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като разход за лихви.

Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Групата получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи.

Държавен социално-осигурителен план

Всички служители на българските дружества са членове на българския държавен социално-осигурителен план. В обичайния ход на дейността, Групата прави плащания към Фонда за държавното обществено осигуряване и Националната здравно-осигурителна каса на база възнаграждението на служителя, по ставките, определени в Социално-осигурителния кодекс на България. Делът на Групата в социално-осигурителните вноски се третира като плащания, направени по програма с дефинирани вноски и се признават като разход в момента, в който бъдат направени. Съгласно държавния социално-осигурителен план, всички свързани рискове се поемат от служителите. За Групата не съществува друго задължение.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Доходи на персонала при пенсиониране

Групата има пенсионен план с дефинирани доходи, произтичащи от задължението му по силата на българското трудово законодателство, да изплати на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Ако служител е работил за Групата в продължение на 10 години, получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – две. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Задълженията за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране се определят чрез акционерския метод на прогнозните кредитни единици. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи акционерски печалби и загуби, се признават незабавно в отчета за финансовото състояние срещу дебит или кредит на неразпределената печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана; и
- датата на признаване на разходи за преструктуриране, съпътстващи изменението в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Групата признава следните промени в задълженията за дефинирани доходи в печалбата или загубата за периода:

- разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, както и печалбите и загубите в резултат на съкрашения или нерутинни уреждания по плана се включват в статия „Разходи за персонала“;
- разходите за лихви се представят като „Финансови разходи“.

Дивиденти

Задължение за парични или непарични разпределения към капиталовите собственици на компанията-майка се признава, когато разпределението е одобрено (т.е. одобрено от акционерите) и вече не зависи от Дружеството. Кореспондиращата сума се дебитира директно в собствения капитал.

Приходи от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите бъде прехвърлен към клиента, срещу сума, която отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Като цяло, Групата е достигнала до заключение, че тя е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Групата контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Оповестявания за съществените счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения, свързани с приходите от договори с клиенти, са предоставени в бележка 5.

Продажба на стоки/оборудване

Приходите от продажба на стоки и оборудване се признават в определен момент във времето, когато контролът върху актива бъде прехвърлен към клиента, което обикновено е при доставката на оборудването. Нормалният кредитен срок е от 30 до 90 дни от доставката.

Групата преценява дали в договора са налице други обещания, които представляват отделни задължения за изпълнение, към които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката (например, гаранции). При определянето на цената на сделката за продажба на стоки/оборудване, Групата преценява ефектите от променливото възнаграждение, съществуващото на съществени компоненти на финансиране и възнаграждение, дължимо към клиента (ако има такова).

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Приходи от договори с клиенти (продължение)

Съществен компонент на финансиране

В някои случаи, Групата получава краткосрочни аванси от клиентите си. Прилагайки практическото облекчение в МСФО 15, то не коригира обещания размер на възнаграждението за отразяване на ефектите на съществен компонент на финансиране, ако на датата на влизане в сила на договора очаква, че периодът между прехвърлянето на обещаните стоки или услуги към клиента и очакваното от клиента плащане за тези стоки или услуги ще бъде една година или по-малко.

Задължения по гаранции

Обичайна практика на Групата е да предоставя гаранции за отстраняването на дефекти, които са съществували към момента на продажбата, както това се изисква по закон. Тези гаранции, предоставящи увереност, се отчитат счетоводно в съответствие с МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи.

В редица случаи, Групата предоставя и разширена гаранция, която е извън гаранцията за отстраняване на дефекти, които са съществували към момента на продажбата. Тези гаранции, предоставящи услуги, се продават или отделно, или заедно с продажбата на стоките/ оборудването.

Договорите за пакетни продажби на оборудване и гаранция, предоставяща услуги, включват две задължения за изпълнение, тъй като обещанията за прехвърляне на оборудване и за предоставяне на гаранция, предоставяща услуги, могат да бъдат отделени. Като се използва методът на относителната единична продажна цена, част от цената на сделката се разпределя към гаранцията, предоставяща услуги и тя се признава като пасив по договор. Приходите се признават за периода, в който се предоставя гаранцията, предоставяща услуги, въз основа на изминалния период от време.

Инсталационни услуги

Групата предлага инсталационни услуги, които се продават или отделно, или в пакет заедно с продажбата на оборудването на клиента. Тези услуги могат да бъдат получени от други доставчици и не осигуряват съществени промени спрямо спецификациите на клиента, нито модифицират съществено оборудването. Договорите за пакетни продажби на оборудване и инсталационни услуги включват две задължения за изпълнение, тъй като обещанията за прехвърлянето на оборудването и предоставянето на инсталационните услуги могат да бъдат разделени и са отделно разграничими. Съответно, Групата разпределя цената на сделката въз основа на относителните единични продажни цени на оборудването и на инсталационните услуги.

Приходите от инсталационни услуги се признават в течение на времето с оглед етапа на завършеност на инсталационната дейност. Обикновено, изпълнението на тези услуги е в кратки срокове след доставката на оборудването. Приходите от продажбата на оборудването се признават в определен момент във времето при доставката на оборудването.

Представяне на услуги, свързани с лицензи и софтуер, разработени от трети лица

Групата предоставя услуги свързани с прехвърляне на софтуерни лицензи по договори с клиенти, което се осъществява чрез изтегляне и активиране на лицензионен ключ. Неразделна част от договора са и услуги по консултиране на клиента при избора на оптимален пакет от софтуерни продукти и съдействие по внедряването на лицензите.

В случаите на договори с клиент, които включват комбинация от консултантски услуги и прехвърляне на лицензи, разработени от трети лица, приходът се признава в момента на доставката на софтуерния продукт.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Приходи от договори с клиенти (продължение)

Предоставяне на управлявани услуги

В тези услуги са включени дългосрочни договори с клиенти (обикновено между пет и седем години) за поддръжка и управление на ИТ инфраструктурата на клиента, които включват постоянно проактивно наблюдение, отдалечно управление и поддръжка на място. В по-голямата част от договорите, Групата осигурява мрежово и/или гласово оборудване за ползване като част от задължението по договора. Приходите по договори за управлявани услуги се признават в течение на времето за срока на договора на месечна база.

Салда по договори

Активи по договори с клиенти

Активът по договора е правото да се получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които са прехвърлени на клиента. Ако чрез прехвърлянето на стоките или услугите към клиента, Групата изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение или преди плащането да е станало дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение, което е под условие.

Търговски вземания

Вземането представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е. преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Пасиви по договори с клиенти

Пасивът по договора е задължението за прехвърлянето на стоките или услугите към клиента, за което Групата е получила възнаграждение (или възнаграждението е дължимо) от клиента. Ако клиентът заплати възнаграждението преди Групата да прехвърли стоките или услугите към него, когато бъде извършено плащането или когато плащането стане дължимо (което възникне по-рано), се признава пасив по договор. Пасивите по договори с клиенти се признават като приход, когато Групата изпълни задълженията си по договора.

Разходи за сключване на договор и разходи за изпълнение на договор

Допълнителните разходи за сключване на договор и определени разходи за изпълнението на даден договор могат да бъдат признати като актив, ако са удовлетворени определени критерии. Тези капитализирани активи – разходи по договори следва да бъдат амортизиирани на систематична база, която е последователна с прехвърлянето от страна на Групата на свързаните стоки или услуги към клиента.

Лихви

Приходите се признават при начисляването на лихвите (като се използва метода на ефективния лихвен процент, т.е. лихвеният процент, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични потоци за периода на очаквания живот на финансния инструмент) до нетната балансова стойност на финансия актив.

Приходи от дивиденти

Приходите се признават, когато правото на Дружеството (като компания-майка) да получи плащането бъде установено.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Лизинг

Определянето дали дадена договореност е или съдържа лизинг се базира на същността на договореността към началната дата за това дали изпълнението на договореността зависи от използването на конкретен актив или активи, или договореността дава правото за ползване на актива.

Лизингите се класифицират като финансови лизинги, когато условията на лизинга прехвърлят в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността на актива към лизингополучателя. Всички други лизингови договори са класифицирани като оперативни.

Групата като лизингополучател

Финансовият лизинг, който прехвърля по същество всички рискове и ползи, произтичащи от собствеността върху обекта на лизинга, на Групата, се капитализира в началото на лизинга по справедливата стойност на лизинговото имущество или, ако е по-ниска, по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания се разделят между финансовите такси и намаляването на лизинговото задължение, за да се достигне до постоянен лихвен процент върху оставащото сaldo по задължението. Финансовите такси се отнасят като разход в печалбата или загубата за годината.

Капитализираните лизингови активи се амортизират за по-краткия от очаквания полезен живот на актива и лизинговия срок, ако не е налице разумна степен на сигурност, че Групата ще придобие собствеността в края на лизинговия срок.

Лизинговите плащанията по договори за оперативен лизинг се признават като разход в отчета за всеобхватния доход на база линейния метод за целия срок на лизинговия договор.

Данъци

Текущ данък

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисляването на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са влезли в значителна степен в сила към отчетната дата.

Отсрочен данък

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики в края на отчетния период, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности за целите на финансовото отчитане.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на репутация, или на актив или пасив, от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани дружества и интереси в съвместни предприятия, освен до степента, до която времето на обратното проявление на временната разлика може да бъде контролирано и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Данъци (продължение)

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани дружества и интереси в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи е обект на преглед към всяка отчетна дата и се намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целият или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се урежда, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или в значителна степен в сила към отчетната дата.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати директно в собствения капитал, се признават също в собствения капитал, а не в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината.

Активи и пасиви по отсрочени данъци се компенсират само тогава, когато има законово право за приспадане на текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви, и отсрочените данъци се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

Данък върху добавената стойност

Приходите, разходите и активите се отразяват с нетната си стойност без ДДС, освен ако:

- данъкът начислен при покупката на активи или услуги няма да бъде възстановен от данъчните органи; в такъв случай данъкът добавена стойност е част от цената на придобиване на актива или съответно от разходите; и
- вземанията и задълженията са признати с включен в стойността им данък върху добавената стойност. Нетната стойност на задължението за ДДС към или на данъка за възстановяване от данъчния орган се отразява съответно като задължение или вземане в баланса.

5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансния отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към отчетната дата, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Преценки

При прилагането на счетоводните политики на Групата, ръководството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет.

Съвместни споразумения

Групата оценява своето участие във всеки консорциум, където е налице съвместен контрол, като съвместни споразумения. Ръководството анализира правата и задълженията като отчита структурата и правната форма на всеки ангажимент, договорните условия, които са били договорени между страните по споразумението, както и всички други съответни факти и обстоятелства, за да може да определи вида на Съвместното споразумение, в което участва – Съвместни операции или Съвместно предприятие. Анализът, извършен от ръководството, определя, че участието във всички консорциуми отговаря на критериите за признаване като Съвместни операции.

Приходи от договори с клиенти

Групата е приложила следните преценки, които оказват съществено влияние върху определянето на размера и момента на възникване на приходите от договори с клиенти.

- Идентифициране на задължения за изпълнение при продажба на оборудване и инсталационни услуги.

Групата предоставя инсталационни услуги, които обичайно се продават, заедно с продажбата на оборудване за даден клиент. Инсталационните услуги представляват обещание за прехвърляне на услуги в бъдеще и са част от договорената размяна между Групата и клиента. Групата е определила, че както оборудването, така и инсталационните услуги могат да бъдат отделени. Групата също така е определила, че обещанията за прехвърляне на оборудването и за предоставяне на инсталационните услуги са отделени и в контекста на повечето договори. Тези продукти не са влагани ресурси в комбиниран обект в договора. Групата не предоставя съществени услуги за интеграция, тъй като наличието на оборудване и инсталационни услуги заедно в договора, не води до каквато и да било допълнителна или комбинирана функционалност. В допълнение, оборудването и инсталационните услуги не са силно взаимно зависими или взаимно свързани, тъй като Групата би могла да прехвърли оборудването, дори и ако клиентът откаже инсталационните услуги, а той е в състояние да си осигури инсталационни услуги за продуктите, които се предлагат от други дистрибутори. Следователно, Групата разпределя част от цената на сделката към оборудването и инсталационните услуги въз основа на относителните им единични продажни цени.

- Съображения, свързани с принципал спрямо агент

Групата сключва договори с клиентите за продажба на стоки/оборудване и лицензи/софтуер, произведено от различни доставчици. Групата е определила, че тя контролира стоките преди те да бъдат прехвърлени към клиентите и е в състояние да управлява използването на оборудването или да получава ползите от него. Изложените по-долу фактори показват, че Групата контролира стоките преди те да бъдат прехвърлени към клиентите. Следователно, тя е определила, че действа в качеството на принципал в тези договори.

- Групата носи първостепенната отговорност за изпълнението на обещанието за предоставяне на посоченото оборудване.
- Групата носи риска за материалните запаси преди посоченото оборудване да бъде прехвърлено към клиента, тъй като тя закупува и държи на склад оборудването.
- Групата определя цената на посоченото оборудване.

В допълнение, Групата е заключила, че тя прехвърля контрола върху услугите в определен момент във времето, при проведени тестове на функциониращо оборудване и приемане от страна на клиента.

5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Преценки (продължение)

Приходи от договори с клиенти (продължение)

- Определяне на момента във времето, в който услуги се удовлетворяват Признаването на приходите в течение на времето изиска преценка за степента, до която е удовлетворено задължението за изпълнение.

Групата е определила, че методът на вложените ресурси на база направени разходи плюс марж е най-подходящ за оценяване на напредъка по предоставените услуги.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения относно бъдещето и други ключови източници на несигурността на приблизителните оценки към датата на баланса, които съдържат значителен риск да породят съществени корекции на балансовите суми на активите и пасивите в рамките на следващата финансова година са представени по-долу.

Срокове на полезен живот на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи

Счетоводното отчитане на машините и съоръженията и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани срокове на полезен живот и остатъчни стойности. Информация за полезните животи на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи е представена в бележка 4 „Обобщение на съществените счетоводни политики”.

Преоценка на инвестиционни имоти

Групата отчита инвестиционните си имоти по справедлива стойност, като промените в справедливата им стойност се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Групата ангажира независим оценител да определи справедливата стойност в края на отчетния период или към датата на промяната в използването. Основните предположения, използвани за определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти и анализите на чувствителността, са представени в бележка 19 „Инвестиционни имоти“.

Провизия за очаквани кредитни загуби за търговски вземания и активи по договори с клиенти

Групата използва матрица за провизиране за изчисление на ОКЗ за търговските вземания и активите по договори с клиенти. Матрицата за провизиране, първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Групата в исторически план. Групата прецизира матрицата, за да коригира исторически опит със загубите по кредити чрез включване на прогнозна информация. Например, ако прогнозите за икономически условия се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в даден сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и ОКЗ представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на ОКЗ е несъществен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческият опит на Групата по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

Обезценка на материални запаси

Материалните запаси обикновено се обезценяват до нетна реализуема стойност. Приблизителните оценки на нетната реализуема стойност се базират на най-надеждните доказателства, които са на разположение в момента, в който се прави приблизителната оценка, за сумата, по която се очаква да бъдат реализирани материалните запаси. Приблизителните оценки на нетната реализуема стойност вземат под внимание и целта, за която се държи материалният запас.

Данък върху доходите

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните власти, като се прилагат данъчните ставки, които са в сила към датата на баланса. Задълженията за данъци върху доходите, отчетени в съответната данъчна декларация и потенциалните допълнителни данъчни определения, които могат да бъдат наложени от данъчните власти при уреждането за неприключени данъчни години. Съответно, окончателното уреждане на данъците върху доходите може да се различава от данъците върху доходите, които са отчетени във финансовия отчет.

Провизии за гаранции

Провизии се признават за очакваните гаранционни искове, свързани с продадени през годината продукти и услуги, на базата на опита за ниво на ремонти и върнати стоки. Определянето на провизията за гаранционно обслужване изисква от ръководството да направи приблизителна оценка на вероятността и разходите, които ще бъдат необходими за изпълнението на тези задължения. Допълнителна информация е предоставена в счетоводната политика за гаранционна провизия в бележка 4 „Обобщение на съществените счетоводни политики“ към настоящия финансов отчет.

Оценяване по справедлива стойност

Групата отчита финансово инструменти, като деривативи и нефинансовите активи, като инвестиционни имоти по справедлива стойност, към всяка отчетна дата. Справедливите стойности на финансовите инструменти и инвестиционните имоти са оповестени в бележка 33 „Оценяване на справедливи стойности“.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Групата.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

Оценяване по справедлива стойност (продължение)

Групата използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изиска оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според юерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено;
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Групата преразглежда категоризирането им на съответното ниво от юерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период.

Ръководството на Групата определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност, така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за разпределение в преустановени дейности.

Към всяка отчетна дата, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Групата. За този анализ ръководството проверява ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като склучени договори и други подходящи документи. Също така, ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Групата определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от юерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

6. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Групата прилага МСФО 15 и МСФО 9 за първи път. По-долу са описани естеството и ефектът на промените в резултат от приемането на тези нови счетоводни стандарти.

Групата не е приела стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

6. Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

МСФО 9 Финансови инструменти

МСФО 9 Финансови инструменти заменя МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като обединява заедно всички три аспекта от счетоводното отчитане на финансовите инструменти: класификация и оценяване, обезценка и счетоводно отчитане на хеджирането.

Групата прилага МСФО 9 за бъдещи периоди с дата на първоначално прилагане - 1 януари 2018 г. Групата не е преизчислявала сравнителната информация, която продължава да се отчита съгласно МСС 39. Групата счита, че няма съществени разлики, произтичащи от приемането на МСФО 9, които да бъдат признати директно в неразпределена печалба и други компоненти на собствения капитал.

Класификация и оценяване

Съгласно МСФО 9, след първоначалното им признаване, дълговите инструменти се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Класификацията се базира на два критерия: бизнес модела на Групата за управление на активите и дали договорните парични потоци по инструмента представляват 'само плащания на главница и лихва' по непогасената сума на главницата.

Оценката на бизнес модела на Групата се извършва към датата на първоначалното прилагане на стандарта, т.е. 1 януари 2018 г. Оценката дали договорните парични потоци по дълговите инструменти се състоят само от главница и лихва се прави въз основа на фактите и обстоятелствата към първоначалното признаване на активите.

Изискванията към класификацията и оценяването на МСФО 9 не оказват съществено влияние върху Групата, като то продължава да отчита по справедлива стойност всички финансови активи, преди това отчитани по справедлива стойност съгласно МСС 39.

Групата не е определила финансови пасиви като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Няма промени в класификацията и оценяването на финансовите пасиви на Групата.

Обезценка

МСФО 9 изиска от Групата да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, и за активите по договори с клиенти.

След приемането на МСФО 9, Групата не е признала допълнителна обезценка на Търговските вземания и Дълговите инструменти по справедлива стойност, тъй като при направения анализ очакваните кредитни загуби са оценени като несъществени. Приближителната оценка на очакваните кредитни загуби е изчислена на база на опита от фактическите кредитни загуби през последните три години. Дружеството е извършило изчислението на очакваните кредитни загуби отделно за клиенти свързани лица и клиенти трети страни. Фактическите данни за кредитни загуби се коригират с измерими фактори, които отразяват различията в икономическите условия през периода, през който е събирана историческата информация, текущите условия и разбирането на Групата за икономическите условия през очаквания живот на вземанията.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

6. Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти

МСФО 15 заменя МСС 11 Договори за строителство, МСС 18 Приходи и свързаните с тях Разяснения, и с някои ограничени изключения се прилага по отношение на всички приходи, произтичащи от договори с клиенти. МСФО 15 въвежда нов, пет-стъпков модел за отчитане на приходите, произтичащи от договори с клиенти, и изисква приходите да се признават в размер, който отразява възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлените на клиента стоки или услуги.

МСФО 15 изисква от предприятията да упражнят преценка, при отчитане на всички уместни факти и обстоятелства, когато прилагат всяка една стъпка от модела по отношение на договорите с техните клиенти. В допълнение, стандартът определя и счетоводното третиране на разходите за придобиване на договор и разходите, пряко свързани с изпълнението на договора. Нещо повече, стандартът изисква разширени оповестявания.

Групата е приела МСФО 15 при използването на модифицирано ретроспективно прилагане като за дата на първоначалното прилагане е приет 1 януари 2018 г. Съгласно този метод, стандартът може да се прилага или по отношение на всички договори към датата на първоначалното прилагане, или само към договорите, които не са изпълнени към тази дата. Групата е предпочела да прилага стандарта само към договорите, които не са изпълнени към 1 януари 2018 г.

Кумулативният ефект от първоначалното прилагане на МСФО 15 се признава към датата на първоначалното прилагане като корекция на началното сaldo на неразпределената печалба. Тоест, сравнителната информация не е преизчислявана и продължава да се отчита съгласно МСС 18 и свързаните с него Разяснения. Приемането на МСФО 15 не е оказало влияние върху финансовото състояние на Групата към 1 януари 2018 г.

По-долу са посочени сумите, с които всяка позиция от финансовия отчет е засегната към и за годината, приключила на 31 декември 2018 г. в резултат на приемането на МСФО 15 и МСФО 9.

Ефект върху отчета за печалбата или загубата

	Съгласно МСФО 15 и МСФО 9		Съгласно предходни МСФО	
	ХИЛ. ЛВ	Увеличение/ (намаление)	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Приходи от договори с клиенти	116,367		-	116,367
Себестойност на продажбите	(97,806)		-	(97,806)
Загуба от обезценка на вземания и активи по договори с клиенти	8		-	8
Загуба от обезценка на предоставени заеми	-		-	-
Данък върху доходите	(1,104)		-	(1,104)
Други	(9,801)		-	(9,801)
Печалба за годината	7,664		7,664	

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

6. Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

	Съгласно МСФО 15 и МСФО 9	Увеличение/ (намаление)	Съгласно предходни МСФО
	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Ефект върху отчета за финансовото състояние			
Активи			
Нематериални активи	802	-	802
Материални запаси	3,865	-	3,865
Предоставени заеми	6,426	-	6,426
Търговски и други вземания	26,384	3,746	30,130
Активи по договори с клиенти	3,746	(3,746)	-
Отсрочени данъчни активи	637	-	637
Други	<u>13,598</u>	-	<u>13,598</u>
Общо активи	<u>55,458</u>	<u>-</u>	<u>55,458</u>
Собствен капитал			
Неразпределена печалба	(304)	-	(304)
Текуща печалба	7,664	-	7,664
Други	<u>1,109</u>	<u>-</u>	<u>1,109</u>
Общо собствен капитал	<u>8,469</u>	<u>-</u>	<u>8,469</u>
Задължения			
Търговски и други задължения	27,038	5,930	32,968
Отсрочени приходи	-	6,654	6,654
Провизии	-	-	-
Пасиви по договори с клиенти	12,584	(12,584)	-
Задължения за данък печалба	447	-	447
Други	<u>6,920</u>	<u>-</u>	<u>6,920</u>
Общо пасиви	<u>46,989</u>	<u>-</u>	<u>46,989</u>
Общо собствен капитал и пасиви	<u>55,458</u>	<u>-</u>	<u>55,458</u>

KRMСФО 22 Отчитане на сделки и авансови плащания по сделки в чуждестранна валута

Разяснението разглежда въпроса за определяне на датата на сделката за целите на определянето на спот валутния курс, който ще се използва за превалутиране на актива, прихода или разхода (или част от тях) при първоначалното им признаване, което е свързано с отписването на непаричен актив или непаричен пасив, произтичащи от платено или получено авансово плащане по сделка в чуждестранна валута. Възприемането на разясненията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

МСФО 2 Плащане на базата на акции (Изменения): Класификация и оценяване на сделки с плащане на базата на акции

Измененията предвиждат изисквания за: счетоводното отчитане на ефектите от условията за упражняване и неупражняване върху оценяването на сделки с плащане на базата на акции, урежданци с парични средства; за плащане на базата на акции с възможност за нетно от задълженията за данък при източника уреждане и за изменения на условията за плащане на базата на акции, което променя класификацията от сделка уреждана с парични средства в сделка, уреждана чрез издаване на инструменти на собствения капитал. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

6. Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

MCC 40 Инвестиционни имоти (Изменения): Трансфери на инвестиционен имот

Измененията дават разяснения относно трансфери от или към инвестиционен имот при промяна в намеренията на ръководството, само когато има доказана промяна в използването. Само промяна в намеренията на ръководството не е достатъчно доказателство за промяна в използването. Възприемането на измененията не е оказalo влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2014-2016 година

Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- MCC 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - оценяване на предприятието, в което е инвестирано по справедлива стойност.

Възприемането на измененията не е оказalo влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

7. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Групата към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Групата възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСФО 16 Лизинг

МСФО 16 беше публикуван през януари 2016 г. и замени MCC 17 Лизинг, КРМСФО 4 Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг, ПКР-15 Оперативен лизинг-Стимули и ПКР-27 Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг. МСФО 16 установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на лизинг, и изисква лизингополучателите да отчитат всички лизингови договори по един и същ балансов модел, подобен на счетоводното отчитане на финансовия лизинг съгласно MCC 17. Стандартът включва две освобождавания от признаване за лизинговите договори - лизинг на активи с "ниска стойност" и краткосрочен лизинг (т.е. лизинг със срок на лизинговия договор до 12 месеца). Към началната дата на лизинга, лизингополучателят признава задължение за извършване на лизингови плащания (т.е. лизинговото задължение) и актив, представляващ правото на използване на основния актив в течение на срока на лизинговия договор (т.е. актив за правото на ползване). Лизингополучателите ще бъдат задължени да признават отделно разход за лихви по лизинговото задължение и разход за амортизация на актива за правото на ползване.

Също така, лизингополучателите ще бъдат задължени да оценят отново лизинговото задължение при настъпването на определени събития (напр. промяна на лизинговия срок, промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекса или преоценка, използвани за определянето на тези плащания). По принцип, лизингополучателят ще признава сумата на преоценката на лизинговото задължение като корекция на актива за правото на ползване.

Съгласно МСФО 16, счетоводното отчитане при лизингодателя по същество остава непроменено спрямо това, прилагано към днешна дата съгласно MCC 17. Лизингодателите ще продължат да класифицират лизинговите договори при прилагането на същия принцип на класификация, както е определен в MCC 17, и да правят разграничение между двата вида лизинг: оперативен и финанс лизинг.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

**7. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано
(продължение)**

МСФО 16 Лизинг (продължение)

МСФО 16, който влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019, изисква лизингополучателите и лизингодателите да правят по-разширени оповестявания от тези съгласно МСС 17. Към момента, най-значителния идентифициран ефект е, че Групата ще признае нови активи и задължения за своите оперативни лизинги.

Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг

Ръководството счита, за съществуващите към 31 декември 2018 г. договори, че не би настъпила съществена разлика в класификацията на договори, като съдържащи лизинг, както съгласно определението на МСС 17 и КРМСФО 4, така и съгласно определението на МСФО 16.

Преминаване

Групата планира да прилага МСФО 16 първоначално от 1 януари 2019 г. като използва модифицирания ретроспективен подход. Съответно кумулативният ефект от прилагането на МСФО 16 ще бъде признат като корекция в началното съдържание на неразпределената печалба към 1 януари 2019 г., без преизчисление на съпоставимата информация.

Групата ще ползва освобождаванията, предлагани от стандарта за лизингови договори, за които лизинговите срокове приключват в срок от 12 месеца към датата на първоначалното прилагане, и лизинговите договори, за които основният актив е на ниска стойност.

Към датата на одобрение за издаване на настоящия финансов отчет за 2018 година, Групата все още е в процес на приключване на анализа на ефектите от първоначалното прилагане на МСФО 16. Оценката на евентуалния ефект, който прилагането на МСФО 16 ще окаже върху финансовия отчет в периода на първоначалното прилагане е представен по-долу на обобщено ниво. Количествената информация, оповестена по-долу може да е предмет на допълнителни промени през 2019 година, в следствие на приключването на анализа във връзка с първоначалното прилагане на МСФО.

Хил. лв.

Активи

Активи за правото на ползване	3,461
-------------------------------	-------

Пасиви

Лизингови задължения	3,371
Търговски и други задължения	90

Изменения в МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

Измененията разглеждат установеното несъответствие между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие. Признава се пълната печалба или загуба, когато сделката касае бизнес и част от печалбата или загубата, когато сделката касае активи, които не представляват бизнес. Влизането в сила на това изменение е отложено за неопределено време от БМСС в зависимост от резултатите от неговия проучвателен проект, касаещ отчитане по метода на собствения капитал. Измененията все още не са приети от ЕС. Групата не очаква тези изменения да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

**7. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано
(продължение)**

КРМСФО 23 Несигурност при третиране на данъци върху дохода

Разяснението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното му прилагане. Разяснението разглежда счетоводното отчитане на данъците върху дохода, когато данъчното третиране е свързано с несигурност, която засяга прилагането на МСС 12. Разяснението предоставя насоки относно несигурни данъчни третирания поотделно или заедно, проверки от данъчните органи, приложимия метод за отразяване на несигурността и счетоводно отчитане на промени във фактите и обстоятелствата. Групата ще анализира и оцени ефектите от разяснението върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 9 Финансови инструменти: класификация и оценяване (Изменения): Характеристики на предсрочно погасяване с отрицателно компенсиране

Измененията, които са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане, предлагат промяна в МСФО 9 за конкретни финансови активи, които в противен случай биха имали договорни парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихва, но не отговарят на условието за допустимост единствено в резултат от наличието на характеристики на предсрочно погасяване с отрицателно компенсиране. По-конкретно, за финансови активи, с характеристики на предсрочно погасяване, които биха могли да доведат до отрицателно компенсиране, измененията изискват финансовият актив да се оценява по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в зависимост от оценката на бизнес модела, по който той се държи. Не се очаква тези изменения да окажат влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Групата.

МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия (Изменения): Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват, че МСФО 9 Финансови инструменти е приложим по отношение на дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия, които по своята същност представляват част от нетната инвестиция в асоциираните или съвместните предприятия, но по отношение на които не се прилага метода на собствения капитал. Групата прилага МСФО 9 към тези дългосрочни участия преди да приложи МСС 28. При прилагането на МСФО 9, Групата не взема под внимание корекции в балансовата стойност на дългосрочните участия, които възникват в резултат от прилагането на МСС 28. Не се очаква тези изменения да окажат влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Групата.

МСС 19 Доходи на наети лица (Изменения): Изменения, съкращения и урежданния на плана

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията изискват от предприятията да използват актуализирани акционерски предположения за определяне на разходите за текущ стаж и нетната лихва за оставащия период от годишния отчетен период след извършването на промяна в плана, съкращение или уреждане. Също така, измененията разясняват начина, по който счетоводното отчитане на промяната в плана, съкращението или уреждането влияят върху изискванията за таван на актива. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

**7. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано
(продължение)**

МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения): Дефиниция за бизнес

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват минималните изисквания за бизнес и ограничават дефиницията за бизнес. Измененията също така премахват преценката, дали пазарните участници са в състояние да променят липсващи елементи, предоставят насоки, подпомагащи дружествата в преценката, дали придобитият процес е съществен и въвеждат незадължителен тест за концентрация на справедлива стойност. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

**Изменения в МСС 1 Представяне на Финансови Отчети и МСС 8 Счетоводна Политика,
Промени в Счетоводните Приблизителни Оценки и Грешки: Дефиниция за същественост**

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват дефиницията за същественост и как трябва да бъде прилагана тя, като предоставят практически насоки, които до сега са били включени в други МСФО. Измененията също така поясняват, че съществеността зависи от естеството и значимостта на информацията. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Концептуална рамка за финансово отчитане

БМСС публикува Изменената Концептуалната рамка за финансово отчитане на 29 март 2018 г., която е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. Концептуалната рамка представя концепциите за финансовото отчитане, разработване на стандарти, насоки относно изготвянето на последователни счетоводни политики и насоки към разбирането и интерпретирането на стандартите. Основните промени, въведени в ревизираната Концептуална рамка за финансово отчитане, са свързани с концепцията за оценка, включително факторите, които следва да се вземат предвид при избора на база за оценка, и концепцията за представяне и оповестяване, включително и кои доходи и разходи се класифицират в друг всеобхватен доход. Концептуалната рамка също така предоставя актуализирани определения за актив и пасив и критерии за тяхното признаване във финансовите отчети. Концептуална рамка за финансово отчитане все още не е приета от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Годишни подобрения на МСФО Цикъл 2015-2017

В цикъла 2015-2017 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, които ще влязат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 3 Бизнес комбинации и МСФО 11 Съвместни споразумения – разяснение относно счетоводното отчитане на държани преди това дялове в съвместни дейности;
- МСС 12 Данъци върху дохода – разяснение относно последствията от гледна точка на данъците върху дохода от плащания във връзка с финансови инструменти, класифицирани като собствен капитал;
- МСС 23 Разходи по заеми – разяснение относно разходите по заеми, отговарящи на условията за капитализиране.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2015-2017 година все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

8. Приходи от договори с клиенти

По-долу са представени приходите от договори с клиенти:

	2018
	ХИЛ. ЛВ
Приходи от договори с клиенти	
Географски пазари	
България	49,541
Други държави от Европа	66,466
Държави извън Европа	360
	116,367
Момент във времето за признаване на приходите	
Прехвърлени в определен момент във времето	94,354
Прехвърлени в течение на времето	22,013
	116,367

Географската информация за приходите от продажба на продукция и предоставяне на услуги се базира на местоположението на клиента.

Салда по договори

	2018
	ХИЛ. ЛВ
Търговски вземания (бележка 22)	25,428
Активи по договори с клиенти (бележка 22)	3,746
Пасиви по договори с клиенти (бележка 29)	12,584

Търговските вземания не са лихвоносни и обичайно се уреждат между 30 и 60 дни.

Активите по договори с клиенти включват признати приходи за изпълнени задължения, които не са фактуриирани към клиента, както и задържани плащания от клиента за гаранции. Активи по договори с клиенти се рекласифицират в статията търговски вземания, когато плащането стане дължимо.

Пасивите по договори с клиенти включват получени авансови плащания от клиенти. Те се признават като приход, когато се задължението за изпълнение бъде удовлетворено.

Задължения за изпълнение

Доставка на оборудване/стоки

Задължението за изпълнение се удовлетворява при доставката на оборудването/стоките, а плащането обикновено се извършва в рамките на 30 до 90 дни след доставката.

Разширена поддръжка

Договори, съгласно които се предоставя разширена гаранция за ново или собственост на клиента оборудване. Поддръжката се отчита счетоводно като отделно задължение за изпълнение и към нея се разпределя част от цената на сделката. Задължението за изпълнение за разширена поддръжка се признава за срока на поддръжката (една, три, пет години), въз основа на изтеклия период от време.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

8. Приходи от договори с клиенти (продължение)

Инсталационни услуги

Задължението за изпълнение се удовлетворява в течение на времето и плащането обикновено се дължи при приключване на инсталацията и приемането ѝ от страна на клиента.

Управлявани услуги

Дългосрочни договори за период от три до пет години за управление на ИТ инфраструктурата на клиента, при които задължението за изпълнение се удовлетворява с течение на времето.

Услуги във връзка с предоставяне на лицензи и софтуер, разработени от трети лица

В случаите на договори с клиент, които включват комбинация от консултантски услуги и прехвърляне на лицензи, разработени от трети лица, приходът се признава в момента на доставката на софтуерния продукт.

Приходите, които са признати през текущата година от суми, включени в пасивите по договори с клиенти на 1 януари 2018 г., са в размер на 11,246 хил. лв.

Цената на сделката, разпределена към оставащите задължения за изпълнение (които не са удовлетворени или които частично не са удовлетворени) към 31 декември, е както следва:

	<i>2018</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
В рамките на една година	9,886
След повече от една година	2,582
	<u>12,468</u>

9. Общи и административни разходи

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Разходи за възнаграждения на наети лица	(2,292)	(2,348)	(2,083)
Амортизация	(126)	(95)	(102)
Консултантски услуги	(1,361)	(467)	(408)
Наем на офис и комунални услуги	(202)	(213)	(219)
Представителни разходи	(129)	(118)	(182)
Други разходи	(431)	(592)	(270)
	<u>(4,541)</u>	<u>(3,833)</u>	<u>(3,264)</u>

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

10. Разходи за продажби и маркетинг

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Разходи за възнаграждения на наети лица	(2,005)	(1,796)	(1,381)
Амортизация	(382)	(991)	(460)
Консултантски и посреднически услуги	(404)	(303)	(1,082)
Разходи за маркетинг и реклама	(1,602)	(945)	(874)
Други разходи	(569)	(520)	(599)
	(4,962)	(4,555)	(4,396)

11. Разходи по икономически елементи

Разходите по икономически елементи, включени в себестойността на продажбите, административните разходи и разходите за продажба и маркетинг, са както следва:

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Изменение в готова продукция и незавършено	(748)	1,031	(24)
Капитализирани разходи за развойна дейност и договори с клиенти	533	166	715
Разходи за сировини и материали	(395)	(420)	(506)
Разходи за външни услуги	(24,648)	(22,923)	(19,358)
Разходи за възнаграждения на наети лица (бележка 14)	(7,375)	(6,322)	(5,498)
Разходи за амортизации (бележка 18, 20)	(919)	(1,546)	(938)
Други разходи, включително себестойност на продадените стоки	(73,757)	(70,226)	(66,892)
	(107,309)	(100,240)	(92,501)

12. Други приходи от / (разходи за) дейността

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
<i><u>Други приходи от дейността</u></i>			
Печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	48	26	7
Промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти	10	-	51
Получени застрахователни премии	-	1	8
Печалба от прехвърлени търговски вземания	-	4	-
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	201	1	10
Приходи от наеми	29	41	8
Други приходи	35	39	68
	323	112	152

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
<i><u>Други разходи за дейността</u></i>			
Глоби	(118)	(8)	(1)
Други разходи	(43)	(123)	(86)
	(161)	(131)	(87)

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

13. Финансови приходи и финансови разходи

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
<u>Финансови разходи</u>			
Разходи за лихви	(182)	(91)	(175)
Нетни загуби от промени на валутни курсове	(87)	(62)	31
Загуба от финансови инструменти по справедлива стойност	-	(7)	(88)
Други финансови разходи	(192)	(175)	(107)
	(461)	(335)	(339)
 <u>Финансови приходи</u>			
Приходи от лихви по предоставени заеми	1	-	-
Печалба от финансови инструменти по справедлива стойност	-	7	88
Приходи от дивиденти	-	-	28
	1	<b">7</b">	116

14. Разходи за възнаграждения на наети лица

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Заплати			
Задължителни социални и други осигуровки	(6,453)	(5,573)	(4,844)
Планове с деферирали доходи	(925)	(751)	(664)
	3	2	10
	(7,375)	(6,322)	(5,498)

Средният брой на наетите лица на пълно работно време и разбивка по функции са представени по-долу:

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>Брой</i>	<i>Брой</i>	<i>Брой</i>
Ръководен персонал			
Оперативен персонал	4	4	4
Търговски персонал	105	89	78
Административен персонал	22	19	16
	24	19	20
	155	131	118

**ПОЯСНИТЕЛИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

15. Данък върху доходите

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите са:

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
<u>Текущ данък върху доходите</u>			
Текущ разход за данък върху доходите	(1,031)	(687)	(786)
<u>Отсрочен данък</u>			
Свързан с възникването и обратното проявление на временни разлики	(73)	22	29
Разход за данък върху доходите, признат в отчета за всеобхватния доход	(1,104)	(665)	(757)

Равнението между разхода за данък върху доходите, приложим към счетоводната печалба преди данък върху доходите по законовата данъчна ставка към разхода за данък върху доходите по ефективната за Групата ставка за данък върху доходите за 2018, 2017 г. и 2016 г., е както следва:

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Счетоводна печалба/(загуба) преди данък върху доходите	8,768	5,341	6,004
Счетоводна печалба преди данък върху доходите	8,768	5,341	6,004
Ставка на данъка върху доходите	10%	10%	10%
Данък при данъчна ставка 10%	(877)	(534)	(600)
Данъчни ефекти от облагането на печалбите дружества с различна ставка	(214)	(112)	(155)
Данъчен ефект от разходи, непризнати за данъчни цели	(13)	(19)	(2)
Ефективна ставка на данъка върху доходите	(1,104)	(665)	(757)
Данък върху доходите, отчетен във финансовия отчет	(1,104)	(665)	(757)
	(1,104)	(665)	(757)

Отсрочените данъци за Групата към 31 декември 2018, 2017 и 2016 г. са свързани със следните позиции:

	Отчет за финансово то състояние			Отчет за печалбите или загубите и друг всеобхватен доход		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
<u>Активи по отсрочени данъци / (пасиви)</u>						
Провизии	-	-	-	-	-	(10)
Начислени разходи	123	132	138	(9)	(6)	72
Разходи за възнаграждения на наети лица	67	73	51	(6)	22	(17)
Имоти, машини и съоръжения/ Нематериални активи	(58)	8	(1)	(66)	9	-
Обезценка и отписване на вземания и предоставени заеми	60	60	60	-	-	-
Отсрочен данък, непризнат в отчета за всеобхватния доход*	427	243	4	-	-	-
Други	18	10	13	8	(3)	(16)
Отсрочени данъчни активи / (пасиви)	637	526	265	(73)	22	29
Изменение на отсрочените данъци						

* Отсроченият данък, непризнат в отчета за всеобхватния доход е свързан с обезценка на финансови активи на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД, които не са присъщи за дейността Бизнес услуги и следователно не са включени при изготвянето на комбинирания отчет (виж бележка 3). Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД има законно право да възстанови отсрочения данъчен актив при реализиране на облагаема печалба в бъдещ отчетен период.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

15. Данък върху доходите (продължение)

Равнението на изменението на отсрочените данъчни активи / пасиви за 2018, 2017 г. и 2016 г., е както следва:

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>
Сaldo на 1 януари	526	265	232
Отсрочен данък признат в отчета за всеобхватния доход	(73)	22	29
Изменение в отсрочения данък, непризнат в отчета за всеобхватния доход	184	239	4
Сaldo на 31 декември	637	526	265

Данъчните задължения на Групата се базират на данъчните декларации, подадени пред данъчните органи, и се определят в окончателен размер след проверката им от централните данъчни власти или след изтичането на петгодишен период от годината на подаването им.

16. Активи, класифицирани като държани за продажба

През 2016 година Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД придобива апартаменти, намиращи с в Ахелой във връзка с търговски вземания от клиент след премината процедура по публична продажба приключила на 9 декември 2016.

През октомври 2018 година Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД придобива апартаменти в Сърбия като обезпечение по предоставен заем.

Апартаментите са класифицирани като държани за продажба, тъй като ръководството се ангажира с план за продажбата им.

Към края на 2018 и 2017 година беше направена пазарна оценка от външен експерт, като оценката не даде индикации за необходима обезценка на активите.

17. Разходи за бъдещи периоди

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>
Сaldo на 1 януари	7,477	8,146	6,154
Начислени през годината	9,676	11,739	11,777
Признати в печалбата или загубата	(10,276)	(12,408)	(9,785)
Сaldo на 31 декември	6,877	7,477	8,146
Текущи	4,173	5,433	5,657
Нетекущи	2,704	2,044	2,489
	6,877	7,477	8,146

Разходите за бъдещи периоди основно включват предплатена разширена поддръжка в допълнение към стандартната гаранция, предоставена от доставчиците на оборудване.

**ПОЯСНИТЕЛИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

18. Имоти, машини и съоръжения

	Земя и сгради	Машини и оборудване	Компют- ри	Моторни превозни средства	Стопанск и инвентар	Активи за управлява- ни услуги	Общо
	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.
Отчетна стойност:							
Сaldo на 1 януари 2018г.	-	1,173	854	521	520	1,201	4,269
Придобити	-	83	239	16	1	656	995
Отписани	-	(151)	(89)	(394)	(10)	(2)	(646)
Прехвърлени от материални запаси	-	-	119	-	-	-	119
Прехвърлени към материални запаси	-	(92)	-	-	-	-	(92)
Валутно-курсови разлики	-	-	-	1	-	-	1
Сaldo на 31 декември 2018г.	-	1,013	1,123	144	511	1,855	4,646
Натрупана амортизация:							
Сaldo на 1 януари 2018г.	-	(1,014)	(706)	(449)	(376)	(70)	(2,615)
Начислена	-	(100)	(184)	(20)	(57)	(211)	(572)
Отписана	-	150	85	349	10	2	596
Прехвърлени към материални запаси	-	78	-	-	-	-	78
Валутно-курсови разлики	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Сaldo на 31 декември 2018г.	-	(886)	(805)	(121)	(423)	(279)	(2,514)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2018г.	-	159	148	72	144	1,131	1,654
Нетна балансова стойност на 31 декември 2018г.	-	127	318	23	88	1,576	2,132

	Земя и сгради	Машини и оборудване	Компют- ри	Моторни превозни средства	Стопанск и инвентар	Активи за управлява- ни услуги	Общо
	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.	ХИЛ. АВ.
Отчетна стойност:							
Сaldo на 1 януари 2017г.	-	1,131	827	518	521	16	3,013
Придобити	-	40	177	182	-	1,185	1,584
Отписани	-	(6)	(154)	(181)	(1)	-	(342)
Прехвърлени от материални запаси	-	7	-	-	-	-	7
Прехвърлени към материални запаси	-	(7)	-	-	-	-	(7)
Валутно-курсови разлики	-	8	4	2	-	-	14
Сaldo на 31 декември 2017г.	-	1,173	854	521	520	1,201	4,269
Натрупана амортизация:							
Сaldo на 1 януари 2017г.	-	(877)	(691)	(377)	(301)	(16)	(2,262)
Начислена	-	(136)	(144)	(110)	(75)	(54)	(519)
Отписана	-	6	132	40	1	-	179
Прехвърлени към материални запаси	-	1	-	-	-	-	1
Валутно-курсови разлики	-	(8)	(3)	(2)	(1)	-	(14)
Сaldo на 31 декември 2017г.	-	(1,014)	(706)	(449)	(376)	(70)	(2,615)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2017г.	-	254	136	141	220	-	751
Нетна балансова стойност на 31 декември 2017г.	-	159	148	72	144	1,131	1,654

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

18. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

	Земя и стради	Машини и оборудване	Компют- ри	Моторни превозни средства	Стопански инвентар	Активи за управлява- ни услуги	Общо
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Отчетна стойност:							
Сaldo на 1 януари 2016г.	323	967	668	499	521	21	2,999
Придобити	-	180	171	21	2	-	374
Описани	-	(14)	(10)	-	-	(5)	(29)
Промяна в използването	(319)	-	-	-	-	-	(319)
Валутно-курсови разлики	(4)	(2)	(2)	(2)	(2)	-	(12)
Сaldo на 31 декември 2016г.	-	1,131	827	518	521	16	3,013
Натрупана амортизация:							
Сaldo на 1 януари 2016г.	(27)	(753)	(537)	(298)	(227)	(19)	(1,861)
Начислена	(10)	(139)	(168)	(79)	(76)	(2)	(474)
Описана	-	14	10	-	-	5	29
Промяна в използването	37	-	-	-	-	-	37
Валутно-курсови разлики	-	1	4	-	2	-	7
Сaldo на 31 декември 2016г.	-	(877)	(691)	(377)	(301)	(16)	(2,262)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2016г.	296	214	131	201	294	2	1,138
Нетна балансова стойност на 31 декември 2016г.	-	254	136	141	220	-	751

Групата е учредила особен залог върху всички движими вещи, машини и оборудване на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД в полза на банка кредитор (2018: 648 хил. лв.; 2017: 505 хил. лв.; 2016: 678 хил. лв.).

Към 31 декември 2018 г., нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансова лизинг от Групата е 1,644 хил. лв. (2017: 1,131 хил. лв.; 2016: 42 хил. лв.).

19. Инвестиционни имоти

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Сaldo на 1 януари	332	332	-
Прехвърляни от ползвани от собственика имоти в инвестиционен имоти	-	-	332
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	10	-	-
Сaldo на 31 декември	342	332	332
	2018	2017	2016
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Доходи от наеми на инвестиционен имот	29	41	6
Нетна печалба, възникваща от инвестиционния имот, оценен по справедлива стойност	29	41	6

Описание на прилаганите методи и съществените предположения при определяне на справедливата стойност на инвестиционния имот

Метод на дисконтираните парични потоци (DCF method)

Метод на оценка

Съществените предположения

- Очаквана цена на наема на кв.м. на месец
  - Разстеж на цена на наема на година
  - Дисконтов процент
- EUR 7,10 – 6,61
1%
9%

**ПОЯСНИТЕЛИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

20. Нематериални активи

	Развойна			
	Софтуер	дейност	Други	Общо
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Отчетна стойност:				
Салдо на 1 януари 2018г.	2,283	167	67	2,517
Придобити	155	533	-	688
Отписани	(21)	-	(57)	(78)
Салдо на 31 декември 2018г.	2,417	700	10	3,127
Натрупана амортизация:				
Салдо на 1 януари 2018г.	(1,992)	-	(64)	(2,056)
Начислена	(346)	-	(1)	(347)
Отписана	21	-	57	78
Салдо на 31 декември 2018г.	(2,317)	-	(8)	(2,325)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2018г.	291	167	3	461
Нетна балансова стойност на 31 декември 2018г.	100	700	2	802

	Развойна			
	Софтуер	дейност	Други	Общо
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Отчетна стойност:				
Салдо на 1 януари 2017г.	1,556	716	67	2,339
Придобити	12	166	-	178
Прехвърлени	715	(715)	-	-
Салдо на 31 декември 2017г.	2,283	167	67	2,517
Натрупана амортизация:				
Салдо на 1 януари 2017г.	(966)	-	(63)	(1,029)
Начислена	(1,026)	-	(1)	(1,027)
Салдо на 31 декември 2017г.	(1,992)	-	(64)	(2,056)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2017г.	590	716	4	1,310
Нетна балансова стойност на 31 декември 2017г.	291	167	3	461

	Развойна			
	Софтуер	дейност	Други	Общо
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Отчетна стойност:				
Салдо на 1 януари 2016г.	559	-	71	630
Придобити	997	716	-	1,713
Отписани	-	-	(4)	(4)
Салдо на 31 декември 2016г.	1,556	716	67	2,339
Натрупана амортизация:				
Салдо на 1 януари 2016г.	(514)	-	(55)	(569)
Начислена	(452)	-	(12)	(464)
Отписана	-	-	4	4
Салдо на 31 декември 2016г.	(966)	-	(63)	(1,029)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2016г.	45	-	16	61
Нетна балансова стойност на 31 декември 2016г.	590	716	4	1,310

20. Нематериални активи (продължение)

Групата инвестира значителен ресурс в развойна дейност на нови продукти – софтуерни решения в области като комуникации от следващо поколение, информационна и кибер сигурност, интегрирана сигурност, интернет на вещите.

Групата е извършила преглед за обезценка на нематериалните активи към края на 2018 г. Не са установени индикатори за това, че балансовата стойност надвишава тяхната възстановима стойност и в резултат на това, не е призната загуба от обезценка във финансовия отчет.

21. Материални запаси

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Материали	48	48	33
Стоки	2,425	1,151	1,200
Стоки на път	763	1,488	297
Незавършено производство	629	1,376	345
	3,865	4,063	1,875

Обезценени материални запаси

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Сaldo на 1 януари	62	72	15
Начислены обезценки	-	-	57
Усвоени обезценки	-	(10)	-
Сaldo на 31 декември	62	62	72

22. Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти**Търговски и други вземания**

	2018*	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Търговски вземания от свързани лица, брутни (бележка 31)	588	353	363
Търговски вземания от трети лица, брутни	25,157	23,203	23,105
Обезценка	(317)	(325)	(266)
Нефактурирани приходи*	-	2,136	788
Търговски вземания	25,428	25,367	23,990
Други вземания*	956	688	394
Търговски и други вземания	26,384	26,055	24,384

* При първоначалното прилагане на МСФО 15 Нефактурираните приходи и Гаранционните вземания са изключени от Търговските и други вземания и са класифицирани като Активи по договори с клиенти.

Търговските вземания не са лихвеносни и обикновено са със срок 30-60 дни.

**ПОЯСНИТЕЛИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

22. Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти (продължение)

Групата е учредила залог върху търговските вземания на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД в полза на банка кредитор (2018: 7,947 хил. лв.; 2017: 12,123 хил. лв.; 2016: 4,587 хил. лв.).

Съгласно условията на договора за кредит, склучен между Комутел ДОО и Райфайзенбанк АД Белград, съответните кредитни средства се усвояват срещу залог в размер не по-малък от вземанията от основен клиент. Към 31 декември 2018 г., усвоените средства са в размер на 5,308 хил. лв.

Активи по договори с клиенти

Към 31 декември 2018, Групата има активи по договори с клиенти на стойност 3,746 хил. лв. Групата не очаква кредитни загуби на активите по договори с клиенти.

По-долу е описано движението в провизията за очаквани кредитни загуби на търговските вземания:

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Обезценка на 1 януари съгласно МСС 39	325	266	303
Корекции от първоначалното прилагане на МСФО 9	-	-	-
Сaldo на 1 януари съгласно МСФО 9	325	266	303
Отписани суми	-	-	(37)
Нетна обезценка	(8)	59	-
Обезценка на 31 декември	317	325	266

Към 31 декември 2018 г., възрастовият анализ на търговските вземания и активите по договори с клиенти е представен в таблицата по-долу:

Текущи	Дни в просрочие						Общо	
	61 - 90			91 - 180				
	< 30 дни	31-60 дни	дни	дни	> 181 дни			
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Търговски вземания от свързани лица, брутни	555	8	1	4	12	8	588	
Търговски вземания от трети лица, брутни	23,992	208	352	17	78	510	25,157	
Активи по договори с клиенти, брутни	3,746	-	-	-	-	-	3,746	
Очаквана кредитна загуба	-	-	-	-	-	(317)	(317)	
Общо търговски вземания и активи по договори с клиенти	28,293	216	353	21	90	201	29,174	

23. Предоставени заеми

Текущи	Падеж	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
		<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Свързани лица (бележка 31)	2018/2019	6,426	-	-
		6,426	-	-

Заемът към свързани лица представлява прехвърлени парични средства към Телелинк България ЕАД по договор за управление на парични средства. Лихвеният процент е 0.50%, съгласно условията на договора.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

24. Парични средства и парични еквиваленти

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Парични средства в брой	2	6	-
Парични средства и парични еквиваленти по разплащателни сметки	3,282	4,509	1,238
Парични средства и парични еквиваленти по сметки със специални условия	-	2,862	-
Краткосрочни депозити	29	31	18
	3,313	7,408	1,256

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с плаващи лихвени проценти на база на банковите лихвени проценти за деня. Краткосрочните депозити са за различни периоди между една седмица и три месеца, в зависимост от непосредствените потребности от парични средства на Групата, и се олихвяват по съответните проценти, приложими към краткосрочни депозити. Към 31 декември 2018 г., справедливата стойност на паричните средства и краткосрочните депозити е равна на тяхната балансова стойност.

25. Безвъзмездни средства предоставени от държавата

През 2012 г., Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД е получило одобрение за безвъзмездна финансова помощ в обхвата на оперативна програма „Конкурентоспособност“ по процедура „Покриване на международно признати стандарти и въвеждане на система за контрол на управлението в предприятията“. През 2017 г., Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД е сключило друг договор с Министерство на икономиката за получаване на безвъзмездна помощ по проект „Внедряване на иновативни услуги“ като част от оперативна програма “Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020.

И според двата договора, безвъзмездните средства са използвани за закупуване на определени имоти, машини, съоръжения и оборудване и нематериални активи, както и за определени външни услуги по договора от 2017 година. Няма неизпълнени условия по отношение на договорите.

Безвъзмездни средства, които компенсират Групата за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Сaldo на 1 януари	1	2	12
Получени през годината	372	-	-
Признати в печалбата или загубата (бележка 12)	(201)	(1)	(10)
Сaldo на 31 декември	172	1	2
Текущи	130	1	1
Нетекущи	42	-	1
	172	1	2

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

26. Лихвоносни заеми и привлечени средства

	Лихвен %	2018		2017		2016	
		ХИЛ. ЛВ					
Текущи							
Лихвоносни заеми от свързани лица	2%-5%	4		1,845		-	
Револвиращи кредитни линии			5,308		-	1,351	
Банкови заеми	2%-6.5%	-		-		2,696	
		5,312		1,845		4,047	

Лихвоносни заеми от свързани лица

През декември 2017 г., Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД е подписало договор за финансово съдействие с Телелинк България ЕАД. По споразумението се прилага лихвен процент – 2.25%. Неизплатената сума към 31 декември 2018 г. е 4 хил. лв.

Револвиращи кредитни линии

На 28 януари 2018г., Комутел ДОО е сключило с банка договор за краткосрочен заем за оборотни средства с договорен размер 8,541 хил. лв. (5,000 хил. долара) за срок от една година. Заемът е изцяло обезначен със залог на вземанията от основен клиент. Към 31 декември 2018 г., усвоените средства са в размер на 5,308 хил. лв.

Равнение на движението на пасиви към парични потоци произтичащи от финансовата дейност:

	2018		2017		2016	
	ХИЛ. ЛВ					
Лихвоносни заеми и привлечени средства на 1 януари		1,845		4,047		5,698
Получени заеми		23,566		2,695		18,221
Изплатени заеми		(20,749)		(5,019)		(19,875)
Прихванати заеми		626		120		93
Преобразувани заеми в капитал		-		-		(90)
Начислени разходи за лихви		159		78		172
Платени лихви		(135)		(76)		(172)
Лихвоносни заеми и привлечени средства на 31		5,312		1,845		4,047

27. Лизинги**Финансов лизинг**

Бъдещите минимални лизингови плащания по договори за финансова лизинг, заедно с настоящата стойност на нетните минимални лизингови плащания за Групата са, както следва:

	2018		2017		2016	
	Минимални плащания	Настояща стойност на плащанията	Минимални плащания	Настояща стойност на плащанията	Минимални плащания	Настояща стойност на плащанията
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
В рамките на 1 година	535	538	299	277	15	14
След 1, но не повече от 5 години	921	890	793	766	24	23
Общо минимални плащания	1,456	1,428	1,092	1,043	39	37
Намаление за финансови разходи	(28)	-	(49)	-	(2)	-
Настояща стойност на минималните плащания	1,428	1,428	1,043	1,043	37	37

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

27. Лизинги (продължение)**Ангажименти за оперативен лизинг - Групата като лизингополучател:**

Групата е сключила договор за търговски наем за някои офиси. Няма ограничения, поставени върху лизингополучателя. Бъдещите минимални наеми, които са дължими по договори за оперативен лизинг към 31 декември на Групата са както следва:

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
В рамките на една година	921	998	1,058
След 1, но не повече от 5 години	3,362	74	1,193
	4,283	1,072	2,251

28. Търговски и други задължения

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Търговски задължения към свързани лица (бележка 31)	439	3,749	60
Търговски задължения към трети лица	22,387	18,254	21,562
Начислени разходи	1,203	1,403	1,036
Търговски задължения	24,029	23,406	22,658
Данъчни задължения	1,590	2,154	1,028
Дивиденти и други задължения към свързани лица (бележка 32)	508	-	-
Други задължения	911	7,374	1,401
Търговски и други задължения	27,038	32,934	25,087

Търговските задължения не са лихвоносни и обикновено се уреждат в срок от 30-60 дни.

Данъчните задължения не са лихвоносни и се уреждат в законово определените срокове.

Другите задължения не са лихвоносни и се уреждат средно в срок от 30 дни.

29. Пасиви по договори с клиенти

	на 1 януари	
	2018	2018
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Пасиви по договори със свързани лица	110	10
Получени аванси	5,820	6,982
Отсрочени приходи	6,654	6,973
Общо пасиви по договори с клиенти	12,584	13,965
Текущи	10,000	11,900
Нетекущи	2,584	2,065
	12,584	13,965

При първоначалното прилагане на МСФО 15, Получените аванси и Отсрочените приходи, представляващи фактуирани суми към клиенти преди изпълнението на договореното задължение, се класифицират като Пасиви по договори с клиенти.

**ПОЯСНИТЕЛИ НИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

30. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Сaldo на 1 януари	5	7	17
Начислени през годината	3	-	4
Усвоени през годината	-	(2)	(14)
Прехвърлени при преобразуване	-	-	-
Сaldo на 31 декември	8	5	7

Основните предположения, използвани за счетоводни цели, са както следва:

Основни предположения	2018	2017	2016
Норма на дисконтиране	2.36%	2.36%	2.36%
Бъдещи увеличения на заплатите	5%	5%	5%
Процент на задържане на персонала	80.14%	80.14%	80.14%

Не са настъпили разумно вероятни промени в ключовите допускания, които биха могли да окажат съществено влияние върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране към края на годината.

Средната продължителност на задължението за доходи на персонала е 27.79 години.

31. Оповестяване на свързани лица**Компании в Групата:**

Име	Естество на взаимоотношението*	Засегнати компании от Групата
Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД (България)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД - 100%
Комутел ДОО (Сърбия)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД - 100%
Телелинк ДОО - Подгорица (Черна гора)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД - 100%
Телелинк ДОО (Босна и Херцеговина)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД - 100%
Телелинк ДОО (Словения)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД - 100%

* За целите на изготвянето на комбинирания финансов отчет, дружествата се третират като дъщерни дружества на Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД.

Други свързани лица:

Име	Естество на взаимоотношението	Засегнати компании от Групата	Забележка
Марифонс Холдингс Лимитид (Кипър)	Крайна компания- майка		
В-Инвестмънт Холдингс Б.В. - (Нидерландия)	Акционер на	Телелинк Холдингс Б.В. - 87.65%	
Промитерия Ентьърпрайз АТД (Кипър)	Акционер на	Телелинк Холдингс Б.В. - 12.35%	
Телелинк Холдингс Б.В. (Холандия)	Компания- майка	Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД - 100%	
Телелинк България ЕАД (България)	Дъщерно дружество на	Телелинк Холдингс Б.В. - 100%	учредено през 2017г.
Телелинк Инфра Сървисис ЕАД (България)	Дъщерно дружество на	Телелинк България ЕАД- 100%	учредено през 2017г.
Телелинк Сити Сървисис ЕАД (България)	Дъщерно дружество на	Телелинк България ЕАД- 100%	учредено през 2017г.
Телелинк Лабс ЕООД (България)	Дъщерно дружество на	Телелинк България ЕАД- 100%	придобито през 2018г.
Секнет ЕАД (България)	Под контрола на	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД - 49%	продадено през 2019г.

**ПОЯСНИТЕЛИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

31. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Други свързани лица:

Име	Естество на взаимоотношението	Засегнати компании от Групата	Забележка
Телелинк Сървисис Румъния СРЛ (Румъния)	Дъщерно дружество на	Телелинк България ЕАД - 100%	
Телелинк МК ДООЕЛ (Северна Македония)	Дъщерно дружество на	Телелинк България ЕАД - 90%	
Телелинк (ЮК) Лимитед (Великобритания)	Дъщерно дружество на	Телелинк България ЕАД - 100%	
Телелинк ГмбХ (Германия)	Дъщерно дружество на	Телелинк България ЕАД - 100%	
Телелинк ДОО (Сърбия)	Дъщерно дружество на	Телелинк Холдингс Б.В. - 100%	проладено през 2018г.
УРГ ТОВ (Украйна)	Дъщерно дружество на	Телелинк Холдингс Б.В. - 100%	продадено през 2018г.
Ричкил ЕООД (България)	Под общ контрол		
В-Инвестмънт България ЕООД (България)	Под общ контрол		

Участия в съвместни операции:

Име	Естество на взаимоотношението	Засегнати компании от Групата
Консорциум Е-Холт (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД - 80%
Грийн Бордър ООД (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД - 50%
Консорциум АТП Сървисис (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД
Консорциум Телесек (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД - 50%
Консорциум Телелинк Инфо (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД - 78%
Консорциум Телелинк Груп (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД - 50%
Консорциум Грийн Бордър 3 (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД - 75,91%

Таблиците по-долу представят общата сума на сделките, сключени със свързани лица през съответната финансова година, както и неурядените салда към края на всяка финансова година.

Търговска дейност

Име	Продажби на свързани лица			Покупки от свързани лица		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Предприятия с контролно участие в Групата	-	-	-	28	90	136
Други свързани лица (под общ контрол)	1,540	264	740	1,868	199	61
	1,540	264	740	1,896	289	197

Лихви

Име	Начислени на свързани лица			Начислени от свързани лица		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Предприятия с контролно участие в Групата	-	-	-	-	-	1
Други свързани лица (под общ контрол)	1	1	-	65	3	-
	1	1	-	65	3	1

Търговска дейност

Име	Вземания от свързани лица			Задължения към свързани		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Предприятия с контролно участие в Групата	-	-	-	29	31	-
Други свързани лица (под общ контрол)	588	294	363	410	3,718	60
	588	294	363	439	3,749	60

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2018 г.**

31. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Заеми (главница + лихви)

	Вземания от свързани лица			Задължения към свързани		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Име	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Други свързани лица (под общ контрол)	6,426	-	-	4	1,845	-
	6,426	-	-	4	1,845	-

Сумите, дължими от свързани лица, са включени в търговски и други вземания (бележка 22) и в предоставени заеми (бележка 23). Сумите, дължими на свързани лица, са включени в търговски и други задължения (бележка 28) и лихвоносни заеми и привлечени средства (бележка 26).

Вземанията и задълженията от и към свързани лица не могат да бъдат нетирани. Неуредените салда, свързани с търговски вземания и търговски задължения в края на годината, са необезпечени, безлихвени и се уреждат в пари.

Съвместни операции

Интересът на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД в съвместни операции е определен в споразуменията за консорциум. Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД и другите страни са съгласни, въз основа на взаимно сътрудничество, да обединят усилията си под формата на консорциум за целите на извършване на конкретни проекти, като нито една от страните не притежава контрол. Партьорите участват с активи, пасиви, приходи и разходи в съответствие с техния дял на участие в консорциум. Консорциумите не генерират печалба или загуба.

Таблиците по-долу представят интересите на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД – приходи, разходи, активи и пасиви в консорциумите:

Търговска дейност

	Продажби			Покупки		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Име	ХИЛ. ЛВ.					
Консорциум Е-Хелт (България)	-	800	1,438	-	-	-
Консорциум АТП Сървисиз	201	101	86	-	-	-
Консорциум Телесек	1,470	2,136	-	-	-	-
Консорциум Телелинк Инфо	-	1,183	-	-	-	-
	1,671	4,220	1,524	-	-	-

Търговска дейност

	Вземания			Задължения		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Име	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Консорциум Е-Хелт (България)	-	-	264	-	-	-
Консорциум АТП Сървисиз	387	77	-	-	-	-
Консорциум Телесек	-	496	-	-	-	-
	387	573	264	-	-	-

Възнаграждения на ключовия ръководен персонал

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Краткосрочни доходи	929	1,740	2,525
Доходи след напускане на работа	-	-	-
Доходи при напускане	-	-	-
	929	1,740	2,525

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2018 г.**

32. Разпределени дивиденти

Разпределените дивиденти от дружествата в Групата през 2018 г., 2017 г. и 2016 г. са представени в следната таблица:

<i>Име</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>	<i>ХИЛ. ЛВ</i>
Комутел ДОО	3,129	2,347	1,702
Телелинк ДОО - Подгорица	219	-	-
Телелинк ДОО, Босна и Херцеговина	211	-	-
Телелинк ДОО, Словения	307	-	-
Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД	1,000	-	-
	4,866	2,347	1,702

Към 31 декември 2018 г. дивидентите от Телелинк ДОО, Босна и Херцеговина и Телелинк ДОО, Словения са неплатени.

33. Оценяване на справедливи стойности

Таблицата показва нивата на юрархията на справедливите стойности на активите и пасивите на Групата, оценявани по справедлива стойност. Не е включена информация за справедливите стойности на финансите активи и пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност, когато балансовата им стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

2018	Дата на оценката	Справедлива стойност				
		Значими		Значими		
		Котирани	наблю-	наблю-	ненаблю-	
		цени на	даеми	даеми	даеми	
		активни	входящи	данни	входящи	
		пазари	данни	данни	данни	
		(Ниво 1)	(Ниво 2)	(Ниво 3)	(Ниво 3)	
		ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	
Активи, оценявани по справедлива стойност						
Инвестиционни имоти:						
Офис имоти	18.01.2019	342	-	-	342	
Общо		342	-	-	342	

2017	Дата на оценката	Справедлива стойност				
		Значими		Значими		
		Котирани	наблю-	наблю-	ненаблю-	
		цени на	даеми	даеми	даеми	
		активни	входящи	данни	входящи	
		пазари	данни	данни	данни	
		(Ниво 1)	(Ниво 2)	(Ниво 3)	(Ниво 3)	
		ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	
Активи, оценявани по справедлива стойност						
Инвестиционни имоти:						
Офис имоти	01.11.2016	332	-	-	332	
Общо		332	-	-	332	

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

33. Оценяване на справедливи стойности (продължение)

	2016	Дата на оценката	Справедлива стойност					
			Общо	Котирани цени на активни пазари (Ниво 1)	наблюдаеми входящи данни (Ниво 2)	ненаблюдаеми входящи данни (Ниво 3)		
			хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв		
Активи, оценявани по справедлива стойност								
Инвестиционни имоти:								
Офис имоти		01.11.2016	332	-	-	332		
Общо			332	-	-	332		
Пасиви, оценявани по справедлива стойност:								
Финансови пасиви, оценявани по								
Деривативи, които не са определени като хеджиращи инструменти (Лихвен суап)		31.12.2016	7	-	7	-		
Общо			7	-	7	-		

34. Ангажименти и условни задължения

Съдебни производства и искове: Няма съществени съдебни производства и искове срещу Групата.

Гаранции: Към 31 декември 2018 г., обслужващите банки на Групата са издали банкови гаранции по договори с клиенти и участие в търгове на обща стойност от 10,748 хил. лв.

Капиталови ангажименти: Към 31 декември 2018, 2017 и 2016 г., Групата няма капиталови ангажименти.

35. Цели и политика за управление на финансовия рисков и капитала

Основните финансни пасиви на Групата включват лихвоносни заеми и привлечени средства, и търговски задължения. Основната цел на тези финансни инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Групата. Групата притежава финансни активи като търговски вземания, предоставени заеми, парични средства и краткосрочни депозити, които възникват пряко от дейността.

През 2018 г., както и през 2017 г., Групата не притежава и не търгува с деривативни финансни инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Групата са лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Групата прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Лихвен риск

Групата е изложена на риск от промяна в пазарните лихвени проценти основно по револвирящи кредитни линии за текущо финансиране на оборотния капитал и в по-слаба степен, по договори за финансов лизинг с променлив (плаващ) лихвен процент (бележка 26).

Политиката на Групата е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансни инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти, като поема риска, свързан с револвирящи кредитни линии, поради присъщо променливия характер на експозициите по тях, и проследява изменението в периодично актуализираните и плаващи индекси с оглед на евентуална фиксация или хеджиране на лихвените проценти по договори за финансов лизинг.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

35. Цели и политика за управление на финансния рисков (продължение)

Лихвен рисков (продължение)

Лихвоносните финансови инструменти на Групата към датата на отчитане на лихвения профил са:

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Инструменти с фиксиран лихвен процент			
Финансови активи	9,736	7,402	1,256
Предоставени заеми (главница)	6,425	-	-
Парични средства и парични еквиваленти	3,311	7,402	1,256
Финансови пасиви	(663)	(1,842)	-
Лихвоносни заеми и привлечени средства (главница)	-	(1,842)	-
Финансови лизинги	(663)	-	-
	<u>9,073</u>	<u>5,560</u>	<u>1,256</u>
Ефект (условен размер) на лихвени суаплове	-	-	(539)
	<u>9,073</u>	<u>5,560</u>	<u>717</u>
 Инструменти с променлив лихвен процент			
Финансови активи	-	-	-
Предоставени заеми (главница)	-	-	-
Финансови пасиви	(6,073)	(1,043)	(4,084)
Лихвоносни заеми и привлечени средства (главница)	(5,308)	-	(4,047)
Финансови лизинги	(765)	(1,043)	(37)
	<u>(6,073)</u>	<u>(1,043)</u>	<u>(4,084)</u>
Ефект (условен размер) на лихвени суаплове	-	-	539
	<u>(6,073)</u>	<u>(1,043)</u>	<u>(3,545)</u>

Промяната на 100 базисни пункта на лихвените проценти към датата на отчета ще увеличат (намалят) печалбата или загубата със сумите, посочени по-долу. Този анализ приема, че всички други променливи, особено курсове на чуждестранна валута, остават постоянни.

**ПОЯСНИТЕЛИНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 декември 2018 г.

35. Цели и политика за управление на финансния рисък (продължение)

Лихвен рисък (продължение)

<i>Ефект в хиляди лева</i>	<i>Печалби или загуби</i>	
	<i>1.00%</i>	<i>-1.00%</i>
	<i>увеличение</i>	<i>намаление</i>
31 декември 2018		
Инструменти с променлив лихвен процент	(59)	53
Лихвен суап	-	-
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	(59)	53
31 декември 2017		
Инструменти с променлив лихвен процент	(10)	-
Лихвен суап	-	-
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	(10)	-
31 декември 2016		
Инструменти с променлив лихвен процент	(32)	14
Лихвен суап	5	(5)
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	(27)	9

В резултат от договарянето на минимални лихвени проценти, равни на лихвените маржове или на общия лихвен процент към датата на подписване на договора по някои инструменти, ефектите от увеличаване и намаляване с една и съща разлика в лихвения процент, са асиметрични.

Валутен рисък

Групата оперира на различни пазари и във валути различни, от функционалната ѝ валута, както и във валути на трети страни, включващи най-вече покупки и финансиране в Щатски долари, и е съответно изложена на транзакционни и трансационални валутни рискове. Експозицията на Групата към рисък от изменение на обменните курсове на местни валути е ограничена значително от фиксираните курсове Евро/Лев и Евро/Босненска марка, поддържани от действащите в България и Босна и Херцеговина системи на валутен борд, и от възприемането на Еврото като национална валута в Черна гора, в резултат на което преобладаващ дял в консолидираните резултати заемат общите продажби и печалби, генерирали в юрисдикции, използващи или привързани към Еврото или Лева. Групата е изложена на трансакционен рисък в Сърбия, свързан с плаващия валутен курс на Сръбския динар.

Значителна част от приходите и разходите за продажби, включително местни стоки и услуги, труд и други постоянни разходи, са деноминирани в местните валути на действащите дъщерни дружества.

Валутният рисък на трети лица по отношение на друга търговия е ограничен от съществуващите договорни условия за индексиране на валутния курс на вземанията в Сърбия и Словения.

Рисковете от търговия с чуждестранна валута се смекчават от дружествата от Групата, като се съгласува, доколкото е възможно, времето и валутите на нейните търговски вземания и задължения, както и чрез срочни покупки на щатски долари за плащане на избрани на непокрити задължения.

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2018 г.**

35. Цели и политика за управление на финансния рисък (продължение)

Валутен риск (продължение)

Таблиците по-долу показват чувствителността към възможни промени в следните валути:

	USD	RSD
	ХИЛ. лв	ХИЛ. лв
Лихвоносни заеми и привлечени средства (главница)	(5,308)	-
Търговски и други задължения	(12,240)	(415)
Пасиви по договори с клиенти	(40)	-
Търговски и други вземания	2,613	10,836
	(14,975)	10,420

	Ефект възлеу печалбата преди данъци и капитала	
	+5%	-5%
	ХИЛ. лв	ХИЛ. лв
Промяна в курса на USD	(749)	749
Промяна в курса на RSD	521	(521)
	(228)	228

Кредитен рисък

Групата се стреми да търгува търгува изключително с утвърдени и платежоспособни контрагенти като водещи телекомуникационни оператори, публични организации и мултинационални предприятия и дългосрочни партньори с доказана платежна история. Сaldата и срочната структура на вземанията се следят текущо. Поради това експозицията на Групата към кредитен рисък е силно ограничена.

Кредитният рисък, който възниква от другите финансови активи на Групата, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Групата, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

Максималната кредитна експозиция на Групата по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 31 декември 2018 г.

Ликвиден рисък

Ликвидният рисък се управлява чрез планиране на паричните потоци и поддържаните парични средства и договарянето на кредитни лимити и финансово съдействие сrenomирани местни банки и стратегически ангажирани партньори.

Таблицата по-долу обобщава падежния профил на финансовите задължения на Групата към 31 декември на база на договорните недисконтираны плащания.

31 декември 2018 г.	На поискване	< 3 месеца	3-12 месеца	1 - 5 години	> 5 години	Общо
	ХИЛ. лв	ХИЛ. лв	ХИЛ. лв	ХИЛ. лв	ХИЛ. лв	ХИЛ. лв
Лихвоносни заеми и привлечени средства	-	4	-	5,308	-	5,312
Финансов лизинг	-	-	535	921	-	1,456
Търговски и други задължения	4,809	19,364	391	-	-	24,564
Пасиви по договори с клиенти	-	432	9,570	2,582	-	12,584

**ПОЯСНИТЕЛИНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

35. Цели и политика за управление на финансения рисък (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

31 декември 2017 г.

	На поискване	< 3 месеца	3-12 месеца	1 - 5 години	> 5 години	Общо
		ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Лихвоносни заеми и привлечени средства	-	1,845	-	-	-	1,845
Финансов лизинг	-	-	299	793	-	1,092
Търговски и други задължения	4,676	18,307	539	-	-	23,523

31 декември 2016 г.

	На поискване	< 3 месеца	3-12 месеца	1 - 5 години	> 5 години	Общо
		ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Лихвоносни заеми и привлечени средства	1,351	2,696	-	-	-	4,047
Финансов лизинг	-	-	15	24	-	39
Търговски и други задължения	9,456	13,286	8	-	-	22,750
Други финансни задължения	-	5	2	-	-	7

Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Групата е поддържането на стабилен кредитен рейтинг и подходящи капиталови съотношения, осигуряващи както финансова стабилност на дейността, така и максимална стойност за акционерите.

Групата управлява капиталовата си структура и прави корекции в нея с оглед на промените в икономическите условия. За поддържане или коригиране на капиталовата структура тя може да коригира плащането на дивиденти на акционерите, да върне капитал на акционерите или да емитира нови акции. През годините, приключващи на 31 декември 2018, 2017 и 2016 г. няма промени в целите, политиката или процесите.

Групата контролира капитала като използва коефициент на задължнялост (тиъринг), който е равен на нетния дълг, разделен на общия капитал плюс нетния дълг. Групата включва в нетния си дълг лихвоносните заеми и привлечени средства, задължения за финансов лизинг, търговските и други задължения, пасиви по договори с клиенти намалени с паричните средства и паричните еквиваленти, без преустановените дейности.

	2018	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ	ХИЛ. ЛВ
Лихвоносни заеми и привлечени средства	5,312	1,845	4,047
Задължение по финансов лизинг	1,428	1,043	37
Търговски и други задължения	27,038	32,934	25,087
Пасиви по договори с клиенти	12,584	-	-
Намалени с парични средства и краткосрочни депозити	(3,313)	(7,408)	(1,256)
Нетен дълг	43,049	28,414	27,915
 Собствен капитал	 9,034	 6,236	 3,906
Коригиран собствен капитал	9,034	6,236	3,906
 Капитал и нетен дълг	 52,083	 34,650	 31,821
Коефициент на задължнялост (тиъринг)	83%	82%	88%

**ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОМБИНИРАНИЯ
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2018 г.

36. Събития след датата на комбинирания финансов отчет

На 20 май 2019 г., Съветът на директорите на Телелинк България ЕАД е взел решение за учредяване на Телелинк Албания ШПК, дружество с ограничена отговорност в Албания, с капитал от 20 хил. лв. (10 хил. евро), притежаван 90% от Телелинк България ЕАД и 10% от Пикард Иванов ДООЕЛ, дружество с ограничена отговорност в Северна Македония. Дружеството е учредено на 3 юни 2019 г. С решението за преобразуване на Телелинк България ЕАД от 29 юли 2019 г., 90% от капитала на дружеството са прехвърлени към Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД. Към датата на изготвяне на комбинирания отчет, е внесен капитал от Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД в размер на 18 хил. лв.

Разпределените дивиденти от дружествата в Групата към Телелинк България ЕАД след датата на комбинирания отчет са на обща стойност 5,858 хил. лв., която включва 3,444 хил. лв. от Комутел ДОО, 2,000 хил. лв. от Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД и 415 хил. лв. от Телелинк ДОО – Подгорица.

На 14 август 2019 г., решението за преобразуване на Телелинк България ЕАД чрез отделяне на обособена дейност по реда на чл.262в от Търговския закон, е вписано в Търговския регистър на Република България. От тази дата Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД, като приемашо дружество, става правоприемник на всички активи, права и задължения, свързани с обособената дейност.

На 19 август 2019 г., Телелинк Холдингс Б.В. е сключило договор с Любомир Михайлов Минчев за продажба на 9,831,250 броя обикновени, поименни, налични акции с право на един глас всяка, с номинална стойност от един лев всяка, представляващи 78,65% от капитала на Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД, срещу покупната цена от 9,359 хил. лв. (4,785 хил. евро), платима в срок от един месец от датата на сключване на договора.

На 19 август 2019 г., Телелинк Холдингс Б.В. е сключило договор с Марифонс Холдингс Лимитид за продажба на 1,125,000 броя обикновени, поименни, налични акции с право на един глас всяка, с номинална стойност от един лев всяка, представляващи 9% от капитала на Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД, срещу покупната цена от 1,071 хил. лв. (548 хил. евро), платима в срок от един месец от датата на сключване на договора.

На 19 август 2019 г., Телелинк Холдингс Б.В. е сключило договор с Александреа Инвест Груп ООД за продажба на 771,875 броя обикновени, поименни, налични акции с право на един глас всяка, с номинална стойност от един лев всяка, представляващи 6,175% от капитала на Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД, срещу покупната цена от 735 хил. лв. (376 хил. евро), платима в срок от един месец от датата на сключване на договора.

На 19 август 2019 г., Телелинк Холдингс Б.В. е сключило договор с Асетс Мениджмънт ЕАД за продажба на 771,875 броя обикновени, поименни, налични акции с право на един глас всяка, с номинална стойност от един лев всяка, представляващи 6,175% от капитала на Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД, срещу покупната цена от 735 хил. лв. (376 хил. евро), платима в срок от един месец от датата на сключване на договора.

Ръководството на Групата декларира, че от края на отчетния период до датата на одобрение на настоящия консолидиран финансов отчет не са настъпвали значителни и / или съществени събития, освен описаните по-горе, влияещи върху резултатите или засягащи дейността на Групата, чието неоповестяване би повлияло върху честното и достоверно представяне на финансовия отчет.